TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! —— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 97 — 1924 | Tiistaina, elokuun 19 p. — Tues., Aug. 19th | VIII Vuosik. - Vol. VIII

Yksitoista miljoonaa ihmistä kärsii Kiinan tulvien johdosta

Peking. — Kansainvälinen nälänhätäkomitea ilmottaa, että Kiinassa vallinneiden tulvien johdosta vahinkoa saaneiden luku nousee 14,-000,000. Tulvien takia on joutunut kärsimään kaikkiaan noin 15,000,000 ihmistä. Suurinta tuhoa ovat tulvat tehneet Hunan, Chihlin, Kiangsin, Fukienin, Kwantungin, Shangtungin, Honanin ja Hupehin maakunnissa. Miljoonat ihmiset ovat kodittomina. Kalganin piirissä arvioidaan 4,-000 ihmistä hukkuneen kun tulva murtui padot ja talvavesi pääsi vallitsemaan tuhoa tekemään.

Tuhansia kyliä on joutunut tulvan valtaan ja suunnattomia alueita viljelysmaita on tulvien peittämänä.

Tientsinin piirissä on 2,000 kylää kokonaan tai osittain joutunut tulvan peittämäksi.

Tuhoutuneilta alueilta saapuneissa tiedoissa ilmotetaan, että viranomaiset pelkäävät ruttotauteja ja nälänhätää.

Tulva on kaikista suurinta tuhoa aiheuttanut Chilin, Honan, Hunan ja Kwangtungin maakunnissa. Karjalle ja viljelykselle tulvat ovat aiheuttaneet suunnatonta tuhoa. On aivan mahdotonta arvioida miten suuren aineellisen vahingon tulvat ovat aiheuttaneet.

Tulvat ovat aiheutuneet rankkasateista ja paikoin siitä, että vuoristoissa on lumi sulanut. Itse Tientsinin kaupunkikin, missä on paljon ulkomaalaisia, on ollut uhattuna Peiho-joen tulvimisen takia.

Venäjä ja Mexico uudistaneet suhteensa

Moskova. — Täydelliset diplomaattiset suhteet Mexikon ja Neuvosto-Venäjän välillä ovat alkaneet uudelleen kummankin maan edustajien Berliinissä käymien neuvotteluiden tuloksena.

S. S. Pestgovski, eräs puolalainen vallankumouksellinen, joka on ollut Lontoossa maanpaossa useita vuosia, on nimitetty Venäjän edustajaksi Mexikoon ja professori Basille Vadillo, nykyinen Norjassa oleva Mexikon edustaja, on nimitetty edustajaksi Moskovaan.

Suomalainen karkotettu

Duluth, Minn. — Aappo Oskari Aho, joka huomattiin hiljattain liitto-oikeudessa syylliseksi luvattomaan maahantuloon Canadan puolelta, vietiin elok. 5 p. Duluthista St. Pauliin ja sieltä edelleen lähetettäväksi toisten maasta karkotettavien joukossa Suomeen. Aholla on Suomessa suuri perhe jonka seikan nojalla tuomari oli armahtavaisempi häntä kohtaan kuin niitä toisia siirtolaislain rikkomisesta tuomittuja, joille annettiin vuoden vangeusrangaistus Leavenworthissa, jonka suorituksen jälkeen heidät karkotetaan maasta.

Läheltä ja kaukaa

Belgradista saapuneen tiedon mukaan ovat Jugoslavian viranomaiset hyvin huolissaan kommunististen aatteiden leviämisen johdosta sekä ovat päättäneet ryhtyä mitä tarmokkaimpiin toimenpiteisiin kaikkia kommunismista epäiltyjä henkilöitä vastaan.

* * *

Roomasta ilmoitetaan, että eräs fascistijoukko on Albanon lähellä maantievallalla poistanut Venäjän lähetystön autosta pienen punaisen lipun, jossa oli neuvostovaakuna. Tekijät on saatettu ankaraan edesvastuuseen.

* * *

Ranskan sosialidemokraattinen puolue on päättänyt järjestää muistojuhlan t. k. 31 p:ksi, jolloin on kulunut 10 vuotta tapetun ranskalaisen tiedemiehen ja työväenliikkeen toimihenkilön Jean Jauresin murhasta. Juhlaan oli kutsuttu m. m. Saksan sosialidemokraattisen puolueen edustaja. Berlinistä tulleen tiedon mukaan on mainitun puolueen edustajaksi valittu kansanedustaja Löbe.

* * *

Neuvostohallituksen laivastoasiain komissaari on sanomalehden edustajille ilmoittanut, että Venäjän laivasto ensi syksynä toimeenpanee laajasuuntaisen laivastomanööverin, jotta saataisiin käsitys siitä, mihinkä tuloksiin laivaston kehityksessä on päästy kolmen viime vuoden kuluessa.

* * *

Saksin hallitus on lakkauttanut määräjäksi viikoksi ala-saksilaisen "Arbeiterzeitungin" sen johdosta, että lehti on käsitellyt hannoverilaisen monimurhaajan asiaa tavalla, joka ei ole ollut omiaan mielistämään Haarmannin ylempiä ja alempia suosijoita ja suojelijoita.

* * *

Latviasta saapuneitten tietojen mukaan, joita ei kuitenkaan vielä ole tarkistettu, ovat venäläiset aikanaan laskeneet miinoja Russarön ja Tahkonan majakan välille.

Mikäli Hbl. tietää, eivät venäläiset itse ole ilmoittaneet tätä miinoittamista, jotavastoin he kyllä ovat ilmoittaneet muut laskemansa miinat. Mahdollista on, että muutamia miinanpoistamislaivoja tulee määrättäväksi menemään sinne tarkastamaan seutua.

* * *

Valtion virallisten tilastojen mukaan on Yhdysvalloissa 4 milj. 931,905 aikuista lukutaidotonta henkilöä. Yli 3 miljoonaa niistä on maassa syntyneitä. Kansallisen valistusliiton lukutaidottomuusjaoston laskelmien mukaan tulee ensi syksyisissä vaaleissa äänestämään 4,300,000 lukutaidotonta.

* * *

Winnipegistä tiedotetaan, että sikäläisille viljamarkkinoille on jo saapunut tämänvuotista ruista Manitoban viljapelloilta. Nisun korjaukseen ilmotetaan ryhdytävän ehkä jo tämän viikon aikana. Useilla lännen vilja-alueilla on kuivuus tehnyt vuodentulolle suurta vahinkoa.

* * *

Taberista, Albertasta tiedotetaan, että siellä sijaitsevasta Bay hiiliyhtiön kaivoksesta on löydetty kivettynyt mutta täydellisessä muodossa oleva rapu. Muutama vuosi sitten löydettiin samasta kaivoksesta mammutin luita, joka osottaa, että sikäläisissä maanuumenissa on runsaasti muinaisaikojen eläinkunnan jätteitä.

* * *

Ranskassakin osataan ryövätä junia aivan amerikalaiseen malliin. Niinpä lähellä Marseillesia on seitsemän naamioitua miestä ryöstänyt junan, saaden saaliikseen noin 30 tuh. frangia. Rosvot olivat pysäyttäneet junan öljyämällä ratakiskot.

* * *

Duncan Kennedy niminen mies sai surmansa Cobaltin alueella sijaitsevassa Stabell kaivoksessa putoamalla n. k. boketista kaivosaukkoon. Mies oli juuri ollut nousemassa boketilla ylös kaivoksesta, jolloin boketin arvellaan kolhaisseen kaivosaukon parruihin sillä seurauksella, että Kennedy putosi aukon pohjaan noin 150 jalkaa. Kennedyltä jäi vaimo ja kaksi lasta.

Aselöytöjä Bulgariassa

Pariisi. — Tänne tulleiden tietojen mukaan Bulgarian viranomaiset ovat löytäneet eräästä luolasta Eminessä, Burgasin pohjoispuolella kaksikymmentä laatikkoa revolvereja ja patrooneja, kymmenen laatikkoa pommeja ja neljä laatikkoa kiväärin ammukkeita. Sikäli kun Sofiasta tulevissa uutisissa kerrotaan, ovat kaikki löydetyt sotavälineet venäläistä tekoa. Löytö tehtiin niiden tutkimusten yhteydessä, joita pantiin toimeen niiden tietojen johdosta, joiden mukaan venäläisten olisi pitänyt hommata salassa aseita Bulgariaan Mustan meren rannikoille sekä myöskin Rumaniaan Tonavan suun lähettyville.

Englantilaiset tutkivat sijotusmahdollisuuksia Canadassa

Lontoo. — Tunnettu englantilainen kaivoskapitalisti Sir Robert Clough on lähtenyt matkalle Canadaan tarkotuksella ottaa selvää sijotusmahdollisuuksista kaivosyrityksiin Ontariossa.

Sir Clough ei ole tehnyt tunnetuksi itseään ainoastaan kaivosporhona, vaan myöskin politiikkona. Hän on entinen parlamentin jäsen ja toimi myöskin pari vuotta Keikhleyn kaupungin pormestarina.

Venäläisiä opintomatkalle Ranskaan

Pariisi. — Kommunistisen Internatsionalen puheenjohtaja Sinovjeff on valinnut noin sata venäläistä kommunistia, jotka tullaan ensi talveksi lähettämään Ranskaan opiskelemaan yliopistoissa ja teknillisissä kouluissa. Valkoryssäläiset järjestöt ovat valitelleet Ranskan hallitukselle tästä aikomuksesta ja luonnollisesti selittäneet, että nämä nuoret venäläiset lähetetään harjoittamaan bolshevististista propagandaa venäläisten ja ranskalaisten ylioppilaiden keskuudessa. He toivovat tällä verukkeella saavansa Ranskan hallituksen estämään venäläisten opiskelijoiden maahantulon.

Tiedetään, miten Venäjän nykyiset johtajat haluavat saada valistustyön hyvään kuntoon omassa maassan ja erittäinkin koettavat he saada kasvatetuksi uusia opettajia. He selittävät opiskelijoiden Ranskaan lähettämisen yksinomaisena tarkotuksena olevan Venäjän hyvinvoinnin edistämisen.

Mutta selitetään, että opiskelijoiden kustannukset suorittaa Kommunistinen Internatsionale ja se on aikaansaanut vilkasta puheenaihetta ja vastustusta. Sinovjeff on valinnut 31 nuorta naista ja kuusikymmentäseitsemän nuorta miestä tulevan talven aikana opiskelemaan Pariisin, Lyonin, Grenoblen, Besanson ja Nantesin yliopistoissa ja teknillisissä kouluissa. Täkäläiset venäläiset selittävät, että nämä paikat on valittu siksi, kun niissä ennestään on paljon venäläisiä opiskelijoita emigranttien keskuudessa. Tulokkaiden tarkotuksena on nyt mukaan propagandan teko näiden valkoisten venäläisten keskuudessa tarkotuksella saada heidät käännytetyiksi bolshevisteiksi.

Ranskassa olevat venäläiset lahtariemigrantit ovat turvautuneet kaikenlaisiin keinoihin saadakseen estetyksi uuden, nuoren venäjän opiskelijoiden saapumisen Ranskaan. Nähtäväksi jää miten nämä mustat vehkeilijät onnistuvat.

Marokon kapinan vaikutus Espanjassa

Pariisi. — «Marokko tulee olemaan Alfansolle sitä mitä Sedan oli Napoleon kolmannelle», kirjottaa Miguell de Unamuno, joka on äskettäin paennut maanpakolaisuudesta eräältä saarelta, johon hänet oli karkottanut Espanjan diktaattori Rivera. Miguell sanoo, että kuningas Alfansolla ei ole sen enempää kannatusta kuin Riverallakaan ja sanoo, että vallankumous Espanjassa tulee varmaan tapahtumaan.

Espanjan tasavaltalaiset, radikalisen sanomalehdistön avustama, johtavat tästä kaupungista kiivasta agitatsionia. Uusien sotajoukkojen lähettäminen Marokkoon kasvattaa yhä enemmän vastemielisyyttä Espanjassa, ja heidän käsityksensä mukaan ainoa mahdollisuus diktaattorille nahkansa pelastamiseksi, on tehdä rauha riffanilaisten kanssa.

Erään laivan omistajan sanotaan lähteneen rauhanneuvotteluihin Riff-heimon päällikköjen kanssa.

Sao Paulon kapinalliset peräänyvät

Buenos Aires. — La Nacion lehden kirjeenvaihtaja kertoo viralliselta taholta saanensa tietää, että Brazilian liittohallituksen joukot ajavat takaa kapinallisten joukkoja Sao Paulon valtion sisiosiin. Kapinalliset pakenevat kohden Matto Grosso nimistä paikkaa ja paetessaan hävittävät kaikki varasälöt, tehden siten takaa-ajon vaikeammaksi.

Viljan vienti Canadasta heinäkuulla

Ottawa. — Vehnän ulosvienti Canadasta tämän vuoden heinäkuulla oli suurempi kuin viime vuoden heinäkuulla. Tämän vuoden heinäkuulla lähetettiin maasta ulos yhteensä 16,135,068 bushelia vehnää, verrattuna viime vuoden 12,664,825 busheliin. Tämän vuoden heinäkuuhun loppuneen yhdentoista kuukauden aikana vehnän ulosvienti nousi yhteensä 218,006,184 busheliin, verrattuna 218,262,809 busheliin 1923 heinäkuuhun päättyneeseen yhtäpitkän ajan ulosvientiin.

Tämän vuoden heinäkuussa lähetettiin maasta ulos yhteensä 612,920 tynnyriä jauhoja, verrattuna viime vuoden heinäkuun 755,176 tynnyriin. Ohria lähetettiin tämän vuoden heinäkuulla ulos yhteensä 1,-483,979 bushelia, verrattuna viime vuoden heinäkuun 1,277,079 busheliin. Kauroja lähetettiin tämän vuoden heinäkuussa huomattava määrä enemmän kuin viime vuoden heinäkuussa. Tänä vuonna heinäkuussa lähetettiin kauroja ulos yhteensä 8,001,551 bushelia ja viime vuoden heinäkuulla ainoastaan 2,705,161 bushelia.

Argentinako takaisin Kansojen liittoon

Pariisi. — Kansojen liiton piireissä ollaan siinä käsityksessä, että Argentina tulee lähitulevaisuudessa lähentelemään uudelleen kansojen liittoa, josta se noin vuosi sitten erosi. Argentinan arvellaan lähettävän edustajansa jo seuraavaan kansojen liiton konferenssiin.

Verikenraali Mannerheim on uudelleen näyttämöllä

(Kaapelisanoma Työmiehelle)

Tukholma. — Jääkäriupseerien pakotuksesta ovat Suomen armeijan ylipäällikkö Vilkama ja kenraalistaapin päällikkö Enckel eronneet. Heidän seuraajinaan mainitaan verikenraali Mannerheim ja Wetzer.

Lisäksi on odotettavissa kaikkien Mannerheimille vähemmän mieluisten upseerien eroon joutuminen läheisessä tulevaisuudessa.

Jo viime talven aikana useita satoja fascistiupseereita jätti erohakemuksensa pakottaakseen verikoira Mannerheimin tulemaan armeijan ylipäälliköksi, mutta sillä kertaa eroajien oli peräännyttävä. Nyt näyttävät suojeluskuntahulikaanit onnistuvan pyyteissään. Suomen porvaristossa elää vesikauhuinen koston ja pelon henki.

Venäjän ja Puolan kauppasuhteet

Neuvosto-Venäjän kauppavaltuuskunnan puheenjohtaja Puolassa K. G. Mjasnov on haastattelussa Moskovan «Isvestijalle» ilmoittanut, että Venäjän kauppavaihto Puolan kanssa on kovasti kasvanut kuluvan vuoden ensimäisellä puoliskolla. Saksalais-venäläisen selkkauksen aikana on kauppavaihto Mjasnovin sanojen mukaan lisääntynyt 300 prosentilla. Hän huomauttaa myöskin, että nyt viittaavat kaikki merkit venäläis-puolalaisen kauppavaihdon jatkuvaan kasvamiseen. Sitä tulee edistämään m.m. Venäjän ja Puolan välillä solmittujen rautatie-, posti-, lennätin- ja konsulisopimuksien toteuttaminen käytännössä.

Numeroilla lausuttuna Venäjän ja Puolan välinen kauppa kohosi mainittuna aikana seuraavaan määrään:

Viimeisten kuuden kuukauden aikana Venäjän kauppavaltuuskunta osti Puolasta erilaisia tavaroita 5 miljoonan kultaruplan arvosta. Venäjä sensijaan on vienyt Puolaan tavaroita 4 miljoonan kultaruplan arvosta.

Venäläiset ovat ostaneet Puolan tavaroita sekä käteisellä rahalla että luotolla juoksevaan tiliin ja 4 kuukauden vekseleitä vastaan.

Venäjän ja Englannin välinen kauppa alkaa vilkastua

Moskova. — Venäläis-englantilaisesta sopimuksesta alkaa nyt jo olla tuloksia näkyvissä. Centrosoyous—Venäjän osuuskauppain unio — on antanut useita maanviljelyskonetilauksia englantilaisille liikkeille, niin kertoo Centrosoyousen johtaja, joka on nykyään Moskovassa ottamassa osaa osuuskauppaväen edustajien kokokoukseen, joita on sinne saapunut yli maailman.

Hän sanoo että heti tilaamaimme tavarain arvo nousee kymmeniin tuhansiin puntiin, tavaroihin kuuluen raskasta koneistoa, puimakoneita y. m. Centrosoyous tulee saamaan viiden vuoden luoton, osaksi brittiläisiltä firmoilta ja osaksi hallitukselta «Trades Facilities Act» nimisen lain mukaan, joka äskeisen sopimuksen perusteella ulotutetaan Venäjäänkin.

Huomioon ottaen sen seikan kuinka Centrosoyousen liikevaihto on kasvanut viimeisen kahdentoista kuun aikana niin on uskottavaa, että meidän liikevaihtomme näitten firmojen kanssa tulee ennen pitkää kasvamaan huomattavasti.

Kymmenen miljoonaa nälänhädän partaalla Kiinassa

Washington, D. C. — Kiinan kansainvälisen nälänhätäkomissionin lausunnon mukaan, jonka on Amerikan punaiselle ristille toimittanut amerikalainen Pekingissä oleva pappi Jacob Goudl Schurman, on Kiinassa kymmenen miljoonaa ihmistä nälkäkuoleman partaalla. Tehtyjen arviolaskujen mukaan hätäaputoimiin tarvitaan kymmenen miljoonaa dollaria. Useat kiinalaiset hyväntekeväisyysjärjestöt ovat ryhtyneet välttämättömiin hätäaputoimenpiteisiin ja nälänhätäkomissioni tekee suunnitelmia, joilla voitaisiin sadon tuhoutumisesta johtuvaa puutetta ehkäistä.

Canadalaiset olutvaunut yhä pidätyksissä

Bridgeburg, Ont. — Vaikkakaan Yhdysvaltain hallitus ei ole vielä antanut lopullista päätöstään niiden kolmen canadalaisen rautatievaunun suhteen, jotka takavarikoitiin äskettäin Yhdysvaltain puolella sen johdosta kun ne olivat olutlastissa, vaikka lasti oli merkitty heiniksi, koettaa Canadian National rautatie, joka takavarikoidut vaunut omistaa käyttää kaikki juriittiset keinonsa vaunujen pelastamiseksi, niin etteivät ne joutuisi myytäväksi, kuten tällaisissa tapauksissa tavallisesti tapahtuu väkijuomia salakulettavien välineiden suhteen, ja kuten Yhdysvaltain viranomaiset näyttävät aikovan kyseessä olevien rautatievaunujenkin suhteen.

Suomesta

TYÖNJUHLATKIN KIELLETÄÄN

Kuten tiedetään, on Suomen Ammattijärjestön taholta jo monta vuotta takaperin järjestetty elokuun ensimäinen sunnuntai työn juhlapäiväksi. Näitä työnjuhlia ovatkin vuosittain viettäneet kaikki Ammattijärjestöön kuuluvat liitot ja osastot ympäri maatamme.

Nyttemmin ovat kuitenkin eräät porvarilehdet, vallankin n. s. "suojelusliiton" likaviemärit asettuneet jo varoiksi «takajaloilleen» työnjuhlainkin toimeenpanoa estämään. Huolimatta siitä, vaikka he hyvin tietävät työnjuhlia vuosittain tässä maassa vietetyn, asettuvat he koko asiasta tietämättömäksi ja väittävät, että elokuun 3 päiväksi järjestetyt työnjuhlat ovat vaan toinen muoto kommunistien järjestämille "rauhankokouksille" ja tahtovat selvittää, että sisäasiainministerin kiertokirjeessä no. 7558 edellytetään jo mainitut työnjuhlatkin kielletyksi.

Vaikka ei mainittua kiertokirjettä, jos se virheettömästi tulkitaan, voida millään tavalla käsittää ammatillisia järjestöjä koskevaksi, on Hämeenlinnan v. t. poliisimestari E. Sipilä antamallaan päätöksellä kieltänyt Hämeenlinnan ja lähiympäristön ammatillisen keskusneuvoston järjestämän työnjuhlan vieton kaupungin puistossa. Päätöstään perustelee v. t. poliisimestari seuraavasti: "Viittaamalla sisäasiainministeriön heinäkuun 4 päivänä antamaan kiertokirjeeseen No. 7558 sekä siihen nähden, että katson sanotuilla juhlilla olevan juuri ne tarkoitusperät vaikkakin naamioituina, kuin sanotussa kiertokirjeessä on mainittu, en katso voivani suostua juhlan toimeenpanemiseei."

LISÄÄ POLIISIPÄÄLLIKÖITÄ TAMPEREELLE

Viime toukokuussa anoi Hämeen läänin maaherra sisäasiainministeriöltä, että Tampereen kaupungin poliisilaitoksen henkilökunnan vähälukuisuuden vuoksi poliisilaitokselle myönnettäisiin kuluvan vuoden jälkipuoliskon ajaksi komisarion palkkaamista varten 14,250 markan määräraha. Maaherran esitystä puolsivat kaupungin valtuusto ja maistraatti niiltä pyydetyissä lausunnoissa. Käsitellessään asiaa on sisäasiainministeriö anomuksen johdosta myöntänyt poliisilaitokselle ylimääräisen komisarion viran perustamista varten viiden kuukauden ajaksi eli elokuun alusta tämän vuoden loppuun 2,125 mk kuukausittain eli yhteensä 10,625 markkaa. Määrärahan tulee kaupungin ottaa osaa määrätyssä suhteessa kaksi viidettä osalla.

VIIPURIN KAUPUNGILLE MYÖNNETTY 50,000 MK. TYÖTTÖMYYDEN VASTUSTAMISEKSI.

Viime keväännä teki Viipurin kaupunki sosialiministeriölle anomuksen että kaupungille myönnettäisiin 25,000 mk. työttömyyden vastustamista varten paikkakunnalla sekä ammattikurssien järjestämistä varten työttömille. Nyttemmin onkin sosialiministeriö suostunut anomukseen myöntäen kaupungille sanottuihin tarkoituksiin 50,000 mkn suuruisen määrärahan.

KIRKOSTA EROAMISET HELSINGISSÄ

Pääkaupungin eri pastorinkansliioista annettujen tietojen mukaan on tammi—heinäkuun välisenä aikana kirkosta eronnut yht. 206 henkilöä. Eri kuukausien osalle jakaantuu summa seuraavasti: tammikuussa 53, helmikuussa 37, maaliskuussa 45, huhtikuussa 21, toukokuussa 23, kesäkuussa 10 ja heinäkuussa 17.

Punainen kansainvälinen uudistaa yhteisrintamayrityksen

Moskova. — Valtakirjakomitea raportissaan Punaisen Taloudellisen Internatsionalen (Profinternin) kongressille osottaa edustettuna olevan 39 maata. Näistä Europan maita 25; Aasian 6; Afrikan 1; Amerikan 6 ja Australian 1; edustajia yhteensä ollen 311, joista 120:lla päätösoikeus ja 183:lla neuvotteluoikeus.

Losovski senjälkeen esitti komitean päätöksen Tomskin raporttiin nähden, jossa kosketellaan taistelua yhtenäisyyden aikaansaamiseksi kansainvälisessä ammattiunionistisessa liikkeessä.

Päätöksessä vahvistetaan Kominternin kongressin aikaisemmat päätökset yhtenäisyyden aikaansaamiseksi yhteiseksi eduksi taistelussa kapitalismia ja fascismia vastaan ja kansainvälisen ammattiunionistisen liikkeen yhtenäisyyden perustamista kohti.

Ryntäyksen, johon ryhdytään, on saatava joukot liikkeelle ja kansainvälinen ammattiunioiden yhteisrintama on saatava luoduksi.

Senjälkeen, kun joukkoja on valmisteltu, voidaan seuraavana toimenpiteenä kutsua koolle kansainvälinen ammattiunioiden yhtenäisyyskongressi, jossa kummallakin ammattiunio-internatsionalella olisi suhteellinen edustus, valmistamaan sääntöjä ja luomaan uuden yhdistyneen ammattiunioiden kansainvälisen toimeenpanevia elimiä.

Kongressi on sitä mieltä, että vain tällä tavalla voi rinnakkaisjärjestöjen samanaikainen yhteenliittäminen olla täysin menestyksellinen.

Kongressi on sitä mieltä, että sen edustajien on aika ryhtyä kosketuksiin Amsterdamin Internatsionalen ja yhtenäisyyttä kannattavien Kreikan ammattiunioiden kanssa. Kansalliset järjestöt myös voivat neuvotella Amsterdamin Internatsionalen tai siihen liittyneiden järjestöjen kanssa Profinternin johdolla ja suostumuksella.

Kongressi toivoo, että valmistamalla joukkoja voidaan suorittaa välttämättömät alkutoimenpiteet. Kongerssin päätös ei ole yksinomaan selitys yhtenäisyyden puolesta. Kongressi valitsee seitsemäntoista henkiö Profinternin johdonalaiseen neuvotelukomiteaan. Tämän komitean tehtäviin kuuluu kosketuksissa oleminen Amsterdamin Internatsionalen ja Englannin ammattiunioiden kanssa ja tarpeen tullen neuvotteluiden käyminen.

Päätös hyväksyttiin vain kahden äänestäessä sitä vastaan.

Suuri lakkotaistelu sovittu

Warsova. — Tänne tulleiden tietojen mukaan Ylä Sleesiassa vallinnut lakkotaistelu on nyt saatu ratkaistuksi hallituksen sovittelukomitean välityksellä. Lakkolaisten lukumäärä nousee kaikkiaan noin 200,-000, joiden on nyt määrä palata työhön näinä päivinä. Lakko kesti parisen viikkoa ja uhkasi se muodostua hyvinkin järkyttäväksi.

Erotetut I. W. W:n johtajat anovat oikeuden apua

Chicago. — Ne I. W. W:n keskustoimeenpanevan komitean viisi jäsentä, jotka heinäk. 29 päivänä erotettiin I. W. W:n jäsenyydestä ja mainitusta komiteasta syytettyinä järjestön hajottamisyrityksistä, käänytyivät oikeuslaitoksen puoleen anomuksella saada estetuomio, jonka kautta erotetut aikovat pakottaa toisen ryhmän jättämään päämajan.

Tuomari Timothy D. Hurley myönsi injunktioonin oitis ja kannettiin se tuomarin määräyksestä viipymättä sihteeri-rahastonhoitaja Tom Doyle'lle sekä yleiselle organiseeraajalle, Joe Fisherille.

Injunktsiooni määrää mainitut miehet saapumaan oikeuteen esittämään puolustusväitteensä, miksi ei heitä tulisi määrätä poistumaan I. W. W:n päämajasta ja kääntämään kaiken omaisuuden ja käsillä olevat varat J. A. Griffithille, joka viime vuonna valittiin varalle yleisen organiseeraajan toimeen, sekä J. J. Murphylle, joka valittiin varalle sihteeri-rahastonhoitajaksi.

Estetuomioanomuksen on allekirjottanut James Rowan, P. D. Ryan, Charles Anderson, Harry Trotter ja Fred Bokerman. Nämä erotetut virkailijat ovat perustaneet kilpailevan päämajan, joka nyt yrittää ottaa täyden johdon haltuunsa. Heidän lakimiehensä ovat W. F. Bigelow ja T. B. O'Connell.

«Rivimiesten» lausunto.

I. W. W:n n.k. «riviviesten» komitea (rank and file committee) on nykyisten riitaisuuksien johdosta antanut lausunnon, jossa esitetään syyt, miksi komitea asettuu vanhan keskuskomitean puolelle oppositsioonissa olevaa ryhmää vastaan. Komitea sanoo vastustavansa eroamista järjestöstä sen tähden, että «järjestön rakentamiseksi tarvitaan järjestöä ja työväenluokka hyötyy keskenäisestä avunannosta — solidaarisuudesta.»

Komitea lausuu, että kilpailevalla ryhmällä ei ole mitään valtuuksia toimia I. W. W:n jäsenistön puolesta ja että tämä ryhmä yrittää vetää pois järjestöstä joitain aineksia. Nämä johtajat ovat erotetut järjestöstä hajottamistyönsä takia vuoden 1926 konventsiooniin saakka, jolloin asia voidaan lopullisesti ratkaista. On mahdollista kumminkin, että ylimääräinen konventsiooni voidaan pitää jo tämän vuoden marraskuulla asian selvittämiseksi.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuuttoilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta. $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Sodan ja rauhan taistelu

Muutamat Canadan porvarilehdet ovat kiihkeässä luokkavihassaan kehotelleet hallitusta ryhtymään toimenpiteisiin punaisia vastaan sellaisen valistustyön lopettamiseksi, mitä Canadan Kommunistipuolueen taholta harjotettiin erikoisen ryntäyksen kautta äskeisen sotavastaisen viikon aikana. Nämä samat herrat, jotka maailmansodan aikana olivat valmistavinaan maailmanrauhaa «viimeisen» sodan kautta, ovat viime aikoina käyneet yhä ahkerammin vihkimään sotaa ihmiskunnan ikuiseksi liittolaiseksi. Valistunut työväestö, joka kaiken aikaa on sydämensä pohjasta ajanut rauhan asiaa, ei saisi enää puhua mitään ihmiskunnan ikuisesta kaipuusta. Canadan kommunistipuolue yhdessä muiden maiden vallankumouksellisten työläisten kanssa on käynyt tositeolla taisteluun sotia ja niiden aiheita vastaan, paljastelemalla erikoisesti äskeisen maailmansodan tekijöitä. Meidän agitatsionissamme kaikuu totuuden ääni, jota loppujen lopuksi millään kiristyksellä ei voida toiseksi muuttaa. Sillä silmittömällä hulluudella, mitä maailmansota itsessään kätki, haluaa järjestynyt työväestö aukoa ihmisten silmiä näkemään tien tulevaisuuden rauhan aikaan.

Miksi sitten äskeinen maailmanpalo syttyi, josta puhuminen Canadassa pitäisi kieltää? Näitä syitä tarkastaessa joudumme ottamaan huomioon tilanteen ennen sotaa. Yleisenä tietona on pidettävä sitä, että kaikki maailman maat oli tullut jaettua suurvaltain kesken jo vuosisadan vaihteessa. Uusia markkina- ja riistoalueita ei ollut saatavissa ilman, ellei niitä lähdetty ryöstämään toisilta valloilta. Sitä tarkoitti jo venäläis-japanilainen, sekä italialais-turkkilainen sota.

Kapitalistiset maat kehittyivät nopeasti. Ne tuottivat tavaroita niin suunnattomassa määrässä, että niille ei löytynyt menekkiä. Saksa ja Yhdysvallat nousivat vaaralliseksi kilpailijaksi Englannille, jopa useilla aloilla kykenivät sen lyömäänkin parempain ja halvempain tavarain avulla.

Vuoteen 1907 mennessä oli maailmassa muodostettuna jo kaksi suurta sotaliittoa, joilla kumpaisellakin oli imperialistiset maailmanvalloitussuunnitelmat. Toisella puolen oli Saksa—Itävalta—Italian liitto, joka oli samalla vanhin; sekä toisella puolen Ranska—Venäjä—Englanti, johon liittoon viimemainittu yhtyi v. 1907 tehdyllä sopimuksella, jolloin Venäjä luopui Englannin alueiden valtausaikeista Aasiassa.

Kapitalistinen järjestelmä perustuu siihen, että voimakkaampi haluaa riistää yhteiskunnallisia arvoja heikommaltaan. Ellei se niitä saa muuten, ottaa se ne väkivalloin. Pääoma määrää kaiken. Se voi palkata itselleen «lailliset» ja laittomat, aseettomat ja aseelliset ryöstäjät.

Tähän perustui tuon hirveän sodan alku ja juuri. Siinä oli sen pakoittava syy, että kapitalistit halusivat pääomilleen suuria voittoja. He antavat palttua sellaisille kuin «isänmaallisuudelle», ellei isänmaa puolusta heidän saaliinryöstöään. Kapitalistien kielellä tarkoittaa isänmaallisuus kansan narraamista.

Sota leimahti muutamassa päivässä täyteen leikkiinsä. Monimiljoonaiset armeijat komennettiin toisiaan vastaan. Kaikki tuotantolaitokset komennettiin sotateollisuuden palvelukseen. Muutamassa päivässä tuli ennen ystävälliset maat toistensa verivihollisiksi — kapitalistien juonittelun kautta. Ja ihmisraukat uskoivat tuota kaikkea. Sotakiihoitus muodostui niin voimakkaaksi, että vaadittiin lujaa luonnetta, joka sitä voi vastustaa.

Sota jatkui äärettömällä vimmalla. Mutta alkoi tulla myöskin sen murrosaika. Tuli Venäjän vallankumous v. 1917. Se kukisti verisen tsaarin. Tuli Saksan vallankumous v. 1918, joka kukisti Ville-keisarin. Samoin myös kävi Itävallan kruunupäälle. Nämä tapaukset pakoittivat rauhaan. Mutta se rauha, joka tuli solmittua Versaillessa, oli rosvojen tasajako, vaan ei rauha. Jo silloin sanottiin sosialistien taholta, että se johtaa uusiin sotiin, vaan ei pysyvään rauhaan. Ja tänä päivänä on nuo sanat entistään varmempia.

Nykyään näemme, että maailman tilanne on samanlainen kuin ennen sotaa, hyvin monessa suhteessa. Kapitalististen maitten talous on umpikujassa. Tavarat ei mene kaupaksi. Talonpoika on joutunut häädetyksi mailtaan sadoissa tuhansissa ja he alkavat käymään kapinallisiksi monissa länsimaissa. Poliittinen tilanne on kriitillinen. Porvarien on täytynyt antaa sosialidemokraateille tilaisuus hallituksen muodostamiseen, että vallankumouksellinen tilanne ei niin pian uhkaisi. Mutta siitä huolimatta — sodat uhkaavat.

Mitä on tehtävä? Haluammeko sotaa? Emme halua. Työtätekevät luokat saavat kaikkein kipeimmin kärsiä sodan tuottamista rasituksista. Mutta se ei riitä. että sanomme vastustavamme sotaa. Täytyy myöskin kyetä niin toimimaan. että sota ei meitä voi yllättää. Meidän tulee lausua mielipiteemme siksi voimakkaasti, että sotakiihkoilijain on vaiettava. Vieläpä silloinkin, jos porvaristo jonkun petoksen kautta saa sodan syttymään, tulee kaikkien työläisten ja työtätekevän talonpoikain ryhtyä sitä vastustamaan. On käytettävä kaikki mahdolliset keinot sodan lopettamiseksi.

Tämä on tilanne kymmenen vuotta maailman sodan alkamisesta. Kaikkien työtätekevien tulee asettua jyrkästi sotaa vastustamaan.

Saksan työväestö Dawesin suunnitelmasta

Mitä Saksan taisteleva työväestö sanoo Dawesin suunnitelmasta, minkä Lontoon konferenssi on nyt hyväksynyt ja jota Saksan keskusta ja sosialidemokraatit kannattavat, käy selville lausunnosta. jonka Eisenachin työväenkongressi hyväksyi vähää ennen kuin Ebertin heitukat kongressin hajottivat. Lausunnossa asetetaan vallankumouksellisen työväestön oma selvä ohjelma kansainvälisen kapitalismin ja sosialidemokraattien orjuutusohjelmaa vastaan.

Asiaa koskeva kohta päätöslausunnossa on seuraava:
«Eksperttikomissionin suunnitelma merkitsee Saksan tuotannon kontrolloimista kansainvälisen kapitaalin kautta. Työväestö vaatii sen sijaan tuotantokontrollia, jota itse proletariaatti suorittaa.

«Asiantuntijain suunnitelma luovuttaa rautatiet kansainvälisen kapitaalin käsiin. Työväestö vaatii tätä vastaan rautateiden alistamista työläisten, palkannauttijain ja virkailijain valvontaan. Asiantuntijain pankkipolitiikkaa vastaan asettaa työväestö vaatimuksen koko pankkilaitoksen yhteiskunnallistuttamisesta. Teollisuusobligatsioni-systeemin tilalle, millä pannaan käyntiin Saksan teollisuuden kytkeminen kansainväliseen teollisuuteen, asettaa työväestö kaiken huomattavamman teollisuuden kansallistuttamisvaatimuksen. Asiantuntijain suosittelema veropolitiikka merkitsee julkeata proletariaatin lisäkuormittamista välillisten ja välittömän verojen kautta. Tätä vastaan vaatii työväestö kaikkien välillisten verojen poistamista ja kaiken kapitalistisen omaisuuden takavarikointia.

«Työväenkongressi tervehtii Kölnin konferenssia, missä Saksan ja Ranskan kommunistipuolueiden, kommunististen parlamenttiryhmäin ja ammatillisten luokkataisteluliikkeiden edustajat neuvottelivat yhdessä. Työväenkongressi selittää yhtyvänsä Kölnin konferenssin päätöksiin yhteisen taistelun käymiseksi asiantuntijain politiikkaa ja kansainvälistä rosvoliittoa vastaan. Mutta taistelua tätä politiikkaa vastaan ei voida käydä yksinomaan parlamentissa. Työläisten palkannauttijain ja virkailijain on ryhdyttävä päähyökkäykseen parlamentin ulkopuolella. Kaikki vastarinta palkanpoljentaa ja työläisten elintason huonontamista vastaan, kaikki vastarinta poliittis-kapitalistista väkivaltayritystä vastaan merkitsee iskua asiantuntijain suunnitelmaa vastaan. Kaivostyöläisten 500,000 miehen lakko oli jo kapitalistiselle suunnitelmalle vaikea este. Uudet liikkeet ovat alkamassa. On välttämätöntä, että kaikki nämä taisteluliikkeet kytketään yhteen ja suunnataan valtaisella iskuvoimalla kansainvälistä kapitaalia vastaan.»

Jean Jauresin muisto

Tuskin oli ammuttu mailmansodan ensimäinen tuhoava ennustava laukaus, kuin laukaus erään attentatin kädestä katkaisi koko mailman ja ennenkaikkea Ranskan köyhälistön rakastaman suuren sosialistin ja rauhanasian puolesta taistelevan Jean Jauresin elämänlangan.

Kymmenen vuotta sitten murhattiin Ranskassa Wilainsissa Jean Jaures.

Jaures, historioitsija, filosofi, runoilija ja ennenkaikkea köyhälistön rakastama sosialisti menetti henkensä mailmanrauhan puolesta! Ihmisyyden puolesta! Kärsivien ja sorrettujen puolesta! Kapitalistinen imperialismi ei kärsinyt tiellään Jaureksen tapaista voimakasta hengenmiestä, jolla oli voimaa sanoa vastustavan sanansa mailmansodan johdosta. Kun sosialistipetturi Millerand astui maansa hallitukseen «työväenedustajana» mailmansodan puhjetessa, niin Jaures uskaltautui asettua mailman ensimäisenä miehenä vastustamaan sotaa!

Muutamia kuukausia myöhemmin Jauresin kuoleman jälkeen aiottiin hänen kunniakseen järjestää juhlakulkue ja kiinnittää muistokilpi Rue du Croissantin varrella olevaan taloon, jossa Jaures murhattiin. Mutta Millerand itse kielsi sen. Hän vain suvaitsi sen, että 60 henkeä saisi ottaa osaa tuohon kulkueeseen. Niin täytyi luopua juhlan pidosta.

Jean Jauresin tuhka on nyt siirretty Pantheoniin, missä on ainoastaan Ranskan suurempien miesten, m.m. Jean Jacques Rousseaun, Emile Zolan ja Viktor Hugon maalliset jäännökset.

Minkä Jaures näki mailmansodan alussa, sitä eivät ole vielä nähneet muut sen jälkeen! Siksi oli välttämätöntä poistaa elävien joukosta hänen tapaisensa miehet. Ne, jotka pysyivät asialleen uskollisena, ne suljettiin vankiloihin tai murhattiin. Toiset «sosialistit» pelkäsivät, siksi myönsivät yhdessä muiden porvarien kanssa sotilasmiljoonia. Astelivat silmäntekevinä kapitalistien palvelukseen ja uhrasivat Molokin jumalalle.

Jaures ei horjunut. Hänen muistonsa on tekojensa puhtauden muistoa.

Paljonko Amerikan presidentin tuoli maksaa

Ensi syksynä on taas Amerikassa uudet presidentinvaalit. Nyt siellä on jo vaalitaistelu parhaassa menossa. Työväenpuolueen lehti paljastaa laajassa artikkelissaan maailman tietoon ne huimaavat summat, jotka näihin vaaleihin kulutetaan molempien suurten porvaripuolueiden kautta. Lainaamme tuosta lehdestä joitain kohtia, sillä ne tuottavat ehkä mielenkiintoa täälläkin.

Vaalivalmistelut aloitetaan useimmiten jo vuosi tai puolitoista vuotta ennen vaaleja. Nämä alkuvalmistelut tulevat tavallisesti jo hyvin kalliiksi. Puhvikirjallisuus on ensimäinen työ. Ja sanomalehtiin tulee kirjoittaa erikoisia artikkelia presidenttiehdokkaan elämästä, arvoasteesta, uskonnollisuudesta, sekä ylistää häntä kaikin puolin kelvolliseksi «Valkoiseen taloon.» Vaalitoimistoja muodostetaan, erikoisagentteja kaikenlaisia humpuukimestareita palkataan matkustelemaan ympäri maata. Koko tämä koneisto täytyy saada hyvin «rasvattua», että se pyörii liukkaasti.

Puoluekonventsionit lähestyvät. Niihin valittuja edustajia tulee «kestitä» ruhtinaallisesti. Ja heidän johtajiaan vieläkin suuremmalla huolella. Mutta tämä kaikki on vasta alkua. Kun pomot ovat olleet koolla ja valinneet lopulliset ehdokkaat, niin sen jälkeen alkaa oikein suurien rahasummien käyttö sekä kaupungeissa että maaseuduilla.

Mistä tulee nuo suuret rahasummat? Joskus on presidenttiehdokas itse monimiljoneeri-perheen jäsen. Sellaisessa tapauksessa on ehdokas ylivoimainen köyhempään vastustajaansa nähden. Sillä alkaa kuin jälkimäinen lähettelee pyyntökirjeitä ympäri maan, ehtii miljoneeri jo rakentamaan itselleen hyviä turvapaikkoja tulevan taistelun varalta. Rikkaat ystävät näyttelevät kuitenkin määräävää osaa näillä vaalimarkkinoilla.

Mutta nämä avustusasiat toimitetaan kaikessa hiljaisuudessa. Sen vuoksi onkin äärimmäisen vaikeaa saada selvyyttä niistä todellisista summista, joita näissä vaaleissa käytetään. Vain joskus niitä voidaan paljastaa, mutta silloinkin vaan vajanaisten summain mukaan. Mutta nekin jo ovat hämmästyttäviä.

Presidentti W. McKinleyn vaalimenot nousivat yli 6 milj. dollaria. Theodor Rooseveltin valitseminen maksoi 11 milj., jonka suuret trustit suorittivat. Taftin ja Rooseveltin välisessä kamppailussa v. 1912 kulutettiin jo ennen puoluekokouksia kummallakin puolen noin puoli milj. dollaria. Hughes kulutti 3 milj. taistelussa Wilsonia vastaan v. 1916, mutta ei sillä vielä päässyt Valkoiseen taloon. Wilson pärjäsi sentään tämän ottelun 1½ miljoonalla. — Tasavaltalaiset alkoivat v. 1918 kongressimiesvaalit, sijoittamalla yli 2 milj. sitä varten. Autokuningas Fordin kilpailija, Newberry kulutti 700,000 dollaria taistelussaan senaattorin paikasta; kavalsi noin 200,000 ääntä Fordilta väärällä ääntenlaskulla ja voitti. — W. 1920 kulutti kenraali Wood yksistään 1,773,000 dollaria. Tasavaltalaiset kuluttivat Harding-vainaan valintaan 5.3. milj.

Mitä näistä menoista on hyötyä? Tässä pieni esimerkki. Rockefellerin öljytrusti tuomittiin hajoitettavaksi, sekä maksamaan sakkoa 29 milj. dollaria korkeimman oikeuden päätöksen mukaan. Miten kävi? Trustia ei hajoitettu, eikä se maksanut sakkoa yhtään senttiä.

Kauppa on kauppaa! Jos menee, niin ei ne hukkaan mene. Valtiovalta on käytettävänä kaikkiin kapitalistisiin tarkoituksiin.

Henkinen ja aineellinen raivaustyö Karjalan tasavallassa

Eräs ruotsalainen sanomalehtimies on Moskovassa kohdannut Arthur Useniuksen, jota hän on haastatellut Karjalan tasavallan asioista.

— Olen kuullut, lausui haastattelija, että Karjalassa on viime vuosina tehty suuria ja onnistuneita ponnistuksia kulttuurellisellakin alalla. Varsinkin mainitaan koulu- ja opettajatarpeen tyydyttämiseksi saadun paljon aikaan.

— Aivan oikein, vastasi Usenius. Ei ole tosin onnistuttu vielä ajamaan läpi kaikkia tähdellisiä vaatimuksia. mutta siihen ei olisi mikään muukaan Karjalan kokoinen maa vastaavassa tilanteessa kyennyt. Suomalaisten rosvojoukkojen tekemät hävitysretket tuottivat maalle suurta vahinkoa kaikilla aloilla, eikä vähemmän sivistyksellisellä. Ansaitsee mainita, että tällöin m.m. rääkättiin ja surmattiin mitä raakalaismaisimmasti parikymmentä karjalaista opettajaa. Toimimme nykyään siihen suuntaan, että lapsille voidaan tarjota opetusta näiden äidinkielellä. Kuten tunnettua opetettiin Karjalan kouluissa tsaarin aikaan venäjänkielellä.

— Entä opettajakasvatus?

— Vuodesta 1921 on meillä ollut seminaari Petroskoissa, mistä tänä vuonna on lähtenyt ensimäinen opettajaikäluokka. Kurssi on ollut 3-vuotinen, mutta on se nyt muutettu 4-vuotiseksi, ja tulee ensi luokalla nyt olemaan yli sadan oppilaan.

Lukutaidottomuus ja poliittinen valveutuneisuus.

— Lukutaidottomain lukumäärä on kai edelleenkin melkoinen?

—Suhteellisesti. Mutta sitä mukaa kuin ehdimme valmistaa opettajia, teemme me myös lopun lukutaidottomuudesta. Mutta tässä onkin ratkaistavana varsin vaikea pulma. Karjalassa on niin pieniä ja kaukaisia kyliä, ettei niille nykyoloissa voida järjestää kouluja. Tällaisiin seutuihin on kuitenkin päätetty lähettää kiertäviä kouluja.

— Mitä havaintoja on tehty väestön henkisen ja poliittisen tietoisuuden suhteen?

— Yksinomaan ilahduttavia havaintoja. Koko työväenvallan ajan on Karjalassa todettu jatkuvaa ja ennakolta aavistamatonta väestön poliittisen valveutuneisuuden nousua. Niinpä ei valkosuomalainen propaganda enää tapaa Karjalassa mitään maaperää. Talonpoika ei enää luo katsettaan Suomen, vaan Venäjän puoleen, minkä tarjoamat apukeinot parantavat parantamistaan hänen asemaansa. Lisäksi ovat talonpojat ottaneet tavarainvälityksen omiin käsiinsä osuustoiminnan kautta, niin että osuustoimintayhdistyksiä nykyään on vähintään yksi joka pitäjässä. Tänä vapauttaa talonpojat kulku- ja kyläkauppiaista, jotka aikaisemmin ovat riistäneet heitä.

Maanviljelysluottoa ja -osuustoimintaa.

— Mutta eivätkö taloudelliset vaikeudet ylä edelleen ole ylen suuret?

— Luonnollisesti, mutta rahareformi ja tiukasti toteutettu kauppapolitiikka tekevät pitkäaikaisen luoton mahdolliseksi. Eräät osat maasta ovat tavisaikaan varustettavat tavaroille kesänkin varalta, mikä aikaisemmin oli varsin vaikeata. Uhtuasta esim. on 200 kilometriä lähimmälle rautatielle. Mutta esim. Uhtuan osuustoimintayhdistyksellä on vain 2,500 kutaruplaa omia varoja, ja kuitenkin oli sillä viime kelirikon aikana kätössään tavaroita siinä määrin, että niiden sisäänostoarvo oli kymmenen kertaa suurempi kuin yhdistyksen omat varat. Kun talonpojat pääsevät selville tällaisesta, tulee heistä kelpo osuustoimintaihmisiä, eikä tätä ole pitkä askel osuustoiminnallisen laina- ja säästöliikkeeseen. Karjalassa on näiden Maanviljelysluottopankin alaisten rahastojen säännöt jo vahvistettu ja on niiden varalta olemassa 210,000 kultaruplan osakkapitaali, mistä määrästä Karjala on tallettanut 51 prosenttia ja pääpankki lopun. Näistä rahastoista myönnetään rakennus- ja kotieläinten hankkimisavustusta. Samoin tuetaan niillä suonkuivausta ja maanviljeyksen parantamista jne.

Valtiollinen ja paikalliset budgetit.

Budgetti on meillä jaettu erikseen valtiota, kihlakuntaa ja pitäjää koskevaksi. Noudattamalla tarkasti vajausvastaista periaatetta, olemme me pakotetut sovelluttamaan suumme ruokasäkin mukaan. Milloin näyttäytyy mahdottomaksi saada tuloja ja menoja lyömään yhteen, on väestön edustajansa kautta anottava neuvostokongressilta avustusta budgettinsa tasottamiseksi. Jos siis joku köyhä kunta tarvitsee varoja kulttuuritarkotuksiin taikka johonkin taloudelliseen yritykseen ja hanke hyväksytään pitäjän neuvoston kokouksessa, on kunnan edustajain koetettava ajaa läpi määräraha kihlakunnan budgettiin. Jos täten aiheutetaan vajaus kihlakunnan budgettiin, on kihlakunnan edustajain vuorostaan Yleis-Karjalan neuvostokongressissa koetettava ajaa läpi toimenpiteet kihlakunnan budgetin tasoittamiseksi. Tämä budgettirakennelma on omiaan saamaan kaikki talonpojat valvomaan kotiseutunsa taloudellista elämää. Sillä hänen etunsa mukaistahan on, että budgetin tulot lisääntyvät ja menot pienenevät.

— Mutta millainen on itse taloudellinen asema tätä nykyä?

— Viljelty alue on nykyään suurempi kuin v. 1917, kotieläinten lukumäärä, hevosia lukuunottamatta. niinikään. Hevosten lukumäärä lähentelee kuitenkin jo silloista. Mitä maanviljelykseen tulee, ei vielä olla ennen sotaa vallinneella tasolla, joskin on olemassa hyviä toiveita sen saavuttamiseksi ja maatalouden edelleen kehittämiseksi siihen. Puutavarateollisuuden alalla sen sijaan ollaan jäljessä sodan edellisajan tilasta. Silloinen vienti oli 180,000 staandarttia, nykyinen 50,000. Mutta parhaillaan on harkinnan alaisena 7-raaminen saha Vienan meren rannalle, mikä tultanee kunnostamaan ja panemaan käyntiin ensi keväänä, samalla kun Laatokan pohjoisrannalle rakennetaan 4-raaminen saha. Kun nämä pannaan käyntiin ja vanhat sahat kunnostetaan uudenaikaisemmiksi, ei enää tarvitse hävetä vertailua sodan edellisajan sahatuotannon suhteen. Yhtä Karjalan pääelinkeinoista, kalastusta, on myös ryhdytty nykyaikaistuttamaan ja organisoi sitä kaksi osuustoimintayritystä. Myöntämällä luottoa sekä yksityisille kalastajille että kalastusosuuskunnille saadaan tässä elinkeinossa aikaan huomattava nousu.

Työmiehet ja talonpojat yhteistyöhön

Ruotsalaisessa kevätlehdessä Revolt'issa kirjottaa Victor Herou tutkielman ruotsalaisten talonpoikain ja työläisten yhteistyön tarpeellisuudesta. Kirjotus on seuraava:

Otsikossa esiintuotu ajatus ei ole mikään sellainen, joka äskettäin olisi näköpiiriimme ilmestynyt. Se on ollut pöydällä, niin sanoaksemme, koko ajan, kun työtä työväenluokan vapautumiseksi on tehty, mutta se on vain tullut sitä polttavammaksi päivänkysymykseksi, mitä enemmän työväenluokan, varsinaisen teollisuustyöväen ja muiden palkkatyöläisten asema on kärjistynyt, ja mitä enemmän n. s. keskiluokkakin alkaa muuttua varsinaiseksi proletariaatiksi.

Talonpoikain ja työläisten yhteistyöskentely on välttämätön kaikkialla missä varsinainen palkkatyöväestö ei yksin pysty suistamaan yläluokan valtaa ja vapauttamaan itseänsä.

Aikaisempina aikoina, kun tehdasteollisuus ei vielä ollut kehittynyt, on talonpoikaisväestön luku huomattavasti suurempi ja joutui tämä luokka silloin käymään taistelua herrainvaltaa vastaan, ja että näitä taisteluja oli useita, siitä antaa meille historia hyvän todistuksen.

Se mielenkiinto, jonka kysymys talonpoikain ja työläisten yhteistyöstä on osakseen saanut, on vaihdellut eri aikoina ja eri piireissä, aina sen mukaan miten kehitys on kulkenut eteenpäin. On herännyt ajatus, että suurtuotanto maanviljelyksen alallakin saisi niin paljon jalansijaa, että kaikki pikkuyrittäjät kokonaan häviäisivät, ja niin joutuisivat nämäkin pienyrittäjät palkkatyöläisiksi ja siten suorastaan yhteistyöhön suurempien keskuksien teollisuus- ja muun palkkatyöväestön kanssa. Kun arveltiin kehityksen kulkevan tähän suuntaan, niin oltiin eräillä tahoilla sitä mieltä, että mitään erikoisia talonpoikaisjärjestöjä ei tarvita. Tätä talonpoikaisluokan häviämistä ennustaa m. m. Branting eräissä kirjotuksissaan, sanoessaan: "Ruotsalainen talonpoika on tuomittu kuolemaan, joten ainoa tehtävä on, yrittää saada tämä kuolinkamppailu mahdollisimman lieväksi." Tätä Branting lausuntoa on usein, joko tieten tai tietämättä väärin selitetty. Myönnettävä on, että tällä päätelmällä teoreettisesti katsoen on toteutumisen mahdollisuudet, mutta maanviljelys ei ole vielä kehittynyt suurtuotannoksi. Päinvastoin voidaan havaita, että pienviljelys on vaurastunut ja kehitynyt, suurtiloihin verraten, paljon varmemmalle pohjalle, kuin aikaisemmin.

On kuitenkin asiantiloja, jotka osoittavat, että kehitys ei tässä kysymyksessä ole vielä viimeistä sanaansa sanonut.

Huomioonottamatta ei sovi jättää sitä, että yhä enemmän on ruvettu kannattamaan työnsäästämisperiaatetta, jolloin koneilla korvataan se työ mihin aikaisemmin on ihmistyövoimaa tarvittu. Ja juuri tämä seikka puhuu suurmaanviljelyksen puolesta. Suurmaanviljelystä vastaamaan on kuitenkin ruvennut kehittymään toinen voimatekijä, joka niinikään on huomioonotettava ja se on: osuustoiminnallinen maanviljelys. Tällä viimeksimainitulla maanvijelysmuodolla on ne edut mitä suurviljelyksellä on, nimitt. että se mahdollisimman suuressa määrin voi käyttää hyväkseen

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 38:-

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

maavat mihin me pyrimme, ja liittyvät meihin.

Ennenkuin jatkamme pitemmälle huomautettakoon, että ei tietenkään ole kysymys yhteistoiminnasta muiden ryhmien, kuin niiden kanssa, joilla asemansa ja elämismahdollisuuksiensa vuoksi on samat harrastukset kuin yleensä työväenluokalla, eikä siis riistäjäin harrastuksia. Meidän lienee myöskin selvitettävä hiukan käsitettämme talonpojasta, jonka luemme joukkoomme kuuluvaksi, tämä jo senkin vuoksi, koska eräät kynäilijät ovat ruvenneet melkeinpä yleisesti käyttämään kaikista maataviljelevistä esim. sellaista nimitystä kuin tilanomistaja jne.

Ruotsin maatyöväestö jakautuu pääasiallisimmin seuraaviin ryhmiin: maataloudessa työskentelevät palkkatyöläiset; näillä mainituilla ryhmillä on kaikilla puhtaasti proletaariset olosuhteet ja harrastukset, viimeksimainituista ainakin valtavimmalla osalla. Sensijaan on vain aivan pieni osa niitä, jotka työssään käyttävät yksinomaan palkkatyöväkeä ja näillä tietenkin on riistäjäharrastukset. Sitten on vielä yksi ryhmä maataviljelevää väestöä, nimittäin ne, jotka käyttävät työssään oman perheensä jäseniä, tai ainakin suurimmaksi osaksi saavat työnsä tehtyä omalla työvoimalla. Näiden ryhmien keskuudessa taasen on työläisharrastuksilla valtavampi asema. Tällä viimeksimainitulla itsenäisten omistavien maanviljelijäin ryhmällä on sitäpaitsi useimmassa tapauksessa yhteiset poliittiset harrastukset palkkatyöläisten kanssa.

Ruotsissa on suunnilleen noin 390,000 viljelysosaa, kukin suuruudeltaan noin 20 hehtaaria, jotka yhteensä käsittävät noin 2 miljoonaa hehtaaria maan peltoalueista. Kaksikymmentä hehtaaria on suurin mahdollinen maa ala, joka noin suurinpiirtein katsoen voidaan omin kotoisin voimin hoitaa ja viljellä. Yli kahdenkymmenen hehtaarin suuruisia maatiloja on noin 37,000 ja on näiden yhteinen hehtaariluku vähän yli 1,700,000 hehtaaria peltomaata.

Niinollen siis noin 9 prosenttinen ryhmä suurmaanomistajia pitää hallussaan melkein enemmän kuin puolet koko maan viljelysmaista. Pienten ja keskikokoisten maatilain omistajien luku sitävastoin on 91 pros. koko maanviljelijäin määrästä.

Talonpojilla ja työläisillä on useita yhteisiä harrastuksia. Taistelu sotaa vastaan on yksi sellainen yhteinen harrastus, sillä sota ja militarismi aina iskevät pahimmin talonpoikaan ja työläiseen ja senvuoksi meidän on pyrittävä poistamaan nämä työläisiä uhkaavat vaarat. Kun nämä vaarat voidaan kuitenkin poistaa vain sen kautta, että ne kansanryhmät, joilla ei ole kapitalistisia etupyrkimyksiä, ottavat vallan ja kumoavat kapitalismin, niin pitäisi tämän jo yksinkin olla riittävänä perustana yhteistyölle.

Taistelu tulleja vastaan on toinen yhteinen harrastus. Maanviljelyksessä sattuneet pulakaudet johtuvat juuri siitä, että talonpoi on kaikesta minkä hän ostaa, maksettava mahdollisimman kallis hinta, kun sitävastoin siitä mitä hän myy saa mahdollisimman alhaisen hinnan. Teollisuustullit suorastaan peloittavassa määrin riistävät maanviljelijää. Viljatullit vetävät rajaviivan riistäjä-talonpojan ja proletaaritalonpojan välille.

Koko maan peltoluvusta noin 319 tuhatta viljelysosaa kärsii viljatulleista, kun vain noin 105 tuhannella osalla on ylijäämä tuotteistaan.

Meillä on laaja työmaa edessämme kun lähdemme voittamaan ja selvittämään työläisten ja talonpoikain välisiä väärinkäsityksiä ja oletetuja ristiriitoja, mutta tämän puolen asiasta jätämme tällä kertaa tässä kirjotuksessa käsittelemättä, alleviivaamme vain sen seikan, että yhteistyö työläisten ja talonpoikain välillä on sekä toivottavaa että välttämätöntä. Tähän meitä velvoittavat monet syyt, tehkäämme ne itsellemme selviksi ja osoittakaamme käytännössä, että olemme ymmärtäneet mitä nykyinen aika meiltä vaatii.

Creighton uutisia

Kokousasioita. T. k. 9 p. pidetyssä Canadan K. P. S. J. Creighton osaston työkokouksessa m. m. päätettiin seuraavista asioista. Kuitti K. O. P. toimikunnalta $12.50 ilmoitettiin saapuneen osuudestamme piirin agitatsioonirahastoon.

South Porcupinen osaston kirje luettiin koskien muuttokortin saantia V. Heikkilälle ja H. Kauppiselle. Ne päätettiin lähettää.

Piiritoimikunnan kirjelmä luettiin koskien Vapauden levittämistä. Päätetiin tiedustella piiritoimikunnalta, onko mukana seuranneet kortit maksettava siitä huolimatta, vaikka niitä ei voisikaan saada ulos menemään.

Sanomalehtiasiamiehen raportti kesäkuulta luettiin ja hyväksyttiin.

Samoin kesäjuhlatoimikunnan raportti. Tulot $255.26, menot $112.46 ja jäännös $142.80.

Näytelmäseuran toimintasäännöt hyväksyttiin.

Sanomalehti kirjeenvaihtajan Ali Rauhalan tilalle valittiin Hj. Länsi. Pyhäkoulun opettajaksi Tilda Luoto.

Päätettiin maksaa The Finnish Organitationin osastolle asettama vuokra $50.00 kuukausittain.

Uutena jäseninä osastoon hyväksyttiin Ali Kansaaho täydellä toveriluotolla mukana olleitten pätevien todistusten perusteella. Päätettiin pitää työkokoukset entisellä ajalla., nim. joka toinen ja neljäs sunnuntai kuussa kello kaksi päivällä.

Tietoja toiminnasta ei viime aikoina ole annettu, vaikka aihetta olisi ollut paljonkin, sillä osastomme toiminta on ollut harvinaisen vilkasta. Mutta johtuu se kai siitä, että valittu tiedonantaja löi tehtävänsä laimin, jota nyt ei sopisi näin suoraan sanoa. Mutta sanotaan, että toden asian saa sanoa vaikka se olisi pahakin ja sillä perusteella se nyt minultakin tuli ulos ikäänkuin vahingossa.

Vuosikokous referaatti mielestäni olisi saanut tulla julaistua. Tekisi tässä mieli sanoa jonkun sanan tehtävien ja velvollisuuksien täyttämisestä. Sitäkin suuremmalla syyllä kun sappi on täynnä. Jurnuttaa kun minun niskaani taas tuli tämä tehtävä. Niin että on siinä syytäkin vähän sanoa, mutta jätän sen nyt kuitenkin tähän tällä kertaa. Minun kai pitäisi vähän muistella mennyttä toimintaa ja voitaisiin siihen oikein vaatiakin Mutta minä vastaan jyrkästi että koska minä olen ollut vapaa tehtävästä niin en ole kaikkia krapinoita mieleeni pannut.

Oma kehu haisee olen kuullut sanottavan, mutta minä en kehukkaan, minä vaan annan tunnustuksen sille mikä sen ansaitsee ja niin tekee jokainen, ja silloin ei se olekaan niin että oma kehu haisee. Se tunnustus on se että meillä v. ja u.-seura "Yrityksessä" on hyviä poikia urheilemaan. Ajatelkaas että ne ovat tämän ympäristön lukkoja. Oman komian kiertopalkinnon voittivat kesäjuhlissa ja kohta viikko jälkeen siitä toivat taas Beaver Lakelta kerrassaan komean kiertopalkinnon ja enkä minä nyt yhtään osaa sanoa jos nimittäin urheiluja vaan vielä piisaa, kuinka monta palkintoa ne tänne vielä tuovatkaan. Muuten seuran toiminta näyttää kaikin puolin vilkastumisen merkkejä. Vuosikokouksessa sille valittiin oikein automaattisesti toimiva virkailijakoneisto. Urheilukenttää on isonnettu niin paljon että siinä saa kohta satametriä «karkata», sanoi porilainen. Sitten lopuksi yksi visusti mieleen painettava asia ja se on se, jokainen — joka ei vielä ole — voimistelu- ja urheiluseura Yrityksen jäseneksi, kyllä siihen yhtyä kehtaa, niinkuin sanottu, siinä on hyviä poikia. Yhtymisestä voitte puhua Onni Rautiolle.

Osastomme virkaatekevä jäsenkirjuri on E. Nyfors. Sanomalehti- ja kirjallisuusasiamies K. Mäki ja minä vakuutan että kyllä pojat auttaa kaikkia janoovia.

Näytelmäseuran kokous, jossa minäkin satuin olemaan, käski minun tiedottaa että se nyt vasta hiilillä on, niin sanoaksemme kuumilla palavilla hiilillä tulevien huvien valmisteluissa. Se häärää ja kehrää. Siellä päätettiin panna toimeen suuret syysjuhlat 13—14 päivä syyskuuta. Siis juuri sopivaan aikaan vielä juhlia loppuun kulunutta kesää, jota nyt ei ole paljon ollutkaan.

13 p. järjestetään näytelmäkilpailut jos osanottajia tulee ja miksi ei niitä tulisi. 14 päiväksi järjestetään kentälle urheilua johon jokaisella puolueen jäsenellä on oikeus ottaa osaa. Silloin sitä koitetaan kuka haka on. Tietysti henkistä ohjelmaa tulee myös riittävästi ja illaksi sitten tulee makupala, kappale Pohjalaisia, josta nyt ei vielä saa puhua sen enmpää.

Uusi agitatsionitoimikuntakin nostaa päätänsä. Se tulee lähitulevaisuudessa toimimaan näytösiltamat puolueemme, e n g l a n n i n kielisen lehden Workerin hyväksi. Uuden toiminnan alku näyttää hyvältä, vaikka ei vielä kehua saa. Mutta vanhan toimikunnan se varmasti voittaa ja helppoahan se onkin sillä se ei vielä päässyt toiminnan alkuun kun jo loppui toimintakausi.

Toimintaan varustelu on osastossamme ihan ilmeinen. Yksi sellainen menettely on varustaa tarvittavia komiteoita ja toimikuntia joita meillä näyttää olevan lukemattomia ja kaikki hommassaan tiukasti kiinni ja lisää valitaan. Näytelmäseura joka juuri valittiin näyttää olevan keskeisin ja kaiken sen keskeyden keskellä on näytelmäseuramme johtaja tov. H. Luoto hyvin ahkerana.

Rakki.

Sault Ste. Marien uutisia

Kokousasioita. Heinäkuun 27 p. pidetyssä osaston kokouksessa hyväksyttiin seuraavat uudet jäsenet: Kalle Oscar Malin, väliaikainen toveriluotto; Toimi Ylinen, väliaikainen toveriluotto sekä täydellä toveriluotolla hyväksyttiin Oskari Viitanen, Väinö Niskanen ja Vilma Niskanen.

Johtokuntaan valittiin H. Hämäläisen tilalle Evert Erkkilä.

Selmi Koskelalle myönnettiin $25 takaus toimiakseen Vapauden asiamiehenä Algoma linjalla.

Kokous päätti antaa työttömyysveromerkkiä niille jäsenille, joilla ei ole varaa maksaa jäsenmaksujaan, ja jotka sitä kokoukselta pyytävät.

Kirjelmä, joka koski Vapauden asimiehen järjestelyä työmaille mennessä sekä kirjailtamien pitoa, ei antanut aihetta keskusteluun, koska osasto on tässä asiassa tehnyt voitavansa.

Emma Laahinen esitti kokoukselle puolivuosiraportin toiminnastaan sanomalehti- ja ilmoitusasiamiehenä. Liikettä tehty yhteensä $165.28.

Sanomalehtiasiamiehet velvoitettiin tekemään raportin ja tuomaan kokoukselle, vaikka eivät toimisikaan osaston takauksella.

Elokuun 10 päivän kokouksessa hyväksyttiin osastoon uusina jäseninä täydellä toveriluotolla seuraavat henkilöt: Hilda Karhunen, Erkki Engqvist, Rauha Engqvist, Ida Lindberg sekä väliaikaisella toveriluotolla Lauri Seppälä ja Kalle Peltola.

Agitatsioonikomiteaan tuli valituksi pois muuttaneiden tilalle Albin Holmberg, Emmi Aalto ja Armas Lindberg joka myöskin tuli organiseeraajaksi ja Raakel Niemi. Uutisten kirjoittajaksi E. Koski. Johtokuntaan Alex Salo.

Sanomalehtiasiamiehet esittivät raporttinsa. Liikettä oli tehty seuraavasti heinäkuulla: Henry Kulmala $50.80, Väinö Lehti $68.85.

A. Holmberg luki työttömyyskomitean raportin, joka hyväksyttiin. Päätettiin edelleen avustaa muutamia miehiä jotka on avun tarpeessa. Ja edelleen päätettiin yhdistää työttömyys- ja agitatsioonikomitea.

Kokous velvoitti antamaan muistutuksen niille henkilöille joilla on vielä keräyslistat tilittämättä Saksan nälänhätäisten hyväksi, että tilittävät ne ensi työkokouksessa.

Organiseeraaja teki raportin joka hyväksyttiin.

Unioitten kehitysliittoa ei katsottu voivan avustaa tällä kertaa.

Täysi toveriluotto annettiin Miina Mäenpäälle.

Poliisioikeudessa oli eilen syytettynä John Grosten huolimattomasta ajosta ja otettiin häneltä auton ajolupa pois. Poliisipäällikkö myös selittää että täytyy osata riittävästi englannin kieltä, joka on oikeutettu saamaan auton ajoluvan ja toinen syy on se että ei saa vivahtaa punaiselle. Samassa yhteydessä myös vedottiin siihen että sanottu henkilö on syypää yhden vanhasta maasta tulleen henkilön pieksämiseen, ja että henkilöllä, joka ajaa autoa, ei saa olla mitään syntiä omallatunnolla.

Eri paikkakunnilta

WHITE FISH, ONT.

Heinäkiireiden y. m. tähden on raportti heinäk. 20 päivänä pidetyistä kesäjuhlista jäänyt viralliselta raportterilta tekemättä. Nyt kun enimmistä kiireistä on selvitty, niin vaikka en olekaan virallinen, voin mainita niistä jonkun sanan. Juhlista oli tuloja 176 dollaria 20 senttiä joten juhlia voi sanoa hyvin onnistuneiksi näihin oloihin nähden. Siis kiitos kaikille osanottajille ja pysyköön solidaarisuus ympäristömme keskuudessa edelleenkin. Sotahuutomme olkoon: yksi kaikkein ja kaikki yhden puolesta. Vihollisemme lähentää kiristys otettaan päivä päivältä ja me voimme vain taistella sitä vastaan yhteisessä, tiivistetyssä rintamassa.

Nyt olen kertonut vanhoista ennen tapahtuneista asioista ja nyt kerron vastatulevista. Agitatsioonitoimikunta hommaa iltamia piirin agitatsioonirahaston kartuttamiseksi. Vaan en vielä voi mainita päivää milloin ne tulee olemaan, mutta tuonnempana kuullaan, pitäkää mielessänne. Silloin kaikki mukaan, kun me uhraamme ropomme siihen kassaan, joka tekee työtä meidän puolesta niin silloin olemme täyttäneet velvollisuuksiamme luokkataistelussa.

Tässä tuonnoin jakelin Young Workeria nuorison keskuuteen. Ottakaapa nuoret tämä tarkasti huomioon ja harkitkaa eikö lehteä voisi saada vakituisesti jokaiselle tulemaan, sillä paikkakunnalla on paljon nuoria jotka tarvitsevat Young Workeria, lahjatkaan ei näy olevan pitkäaikaisia missään, niistä pian mainitaan, jos ei muualla niin ainakin kirkossa. — Ei virallinen.

COLEMAN-BLAIRMORE, ALTA.

Elämä täällä on ollut ja on vieläkin hiljaista, johtuen se lakkotilanteesta ja siitä kun on mennyt pois ihmisiä. Ehkä se syksyn tullen taasen routa porsaat kotiin ajaa ja toiminta sitä mukaa virkistyy.

Osaston viimeinen kokous pidettiin 10 p. elok., jossa m. m. valittiin aluekomitea, johon tulivat Mary North, Frank Jackson ja J. North.

Huvitoimikunta myös kokoontui 11 p. ja päätettiin pitää iltamat 1 p. syysk. En nyt voi vielä tarkoin sanoa mitä siellä tulee olemaan, mutta ainakin tulee puhe Jacksonilta ja pieni näytös "Palvelus tyttö". Iltaman onnistuminen riippuu siitä miten jokainen ottaa sen omaksi asiakseen.

Yksi huomautus yleisölle on, että aletaan kello kahdeksan. Olisi suotavaa että tultaisiin ajoissa, että vältyttäisi ikävyydet. Rauhatoin yleisö kyselee toimihenkilöiltä että "milloinkas se alkaa" ja he taasen pitävät silmällä pientä joukkoa mikä meillä on. Nähkääs ei me ole aina kohteliaisuuden vuoksi toisia odotelleet, vaan siinäkin toivossa että rahat on tervetulleita kaikilta ja kun kerran maksaa niin joutaa sitä sitte nähdäkin sen mitä meillä on nähtävänä. Tämän sanon vain siksi, että tehtäisiin yhteinen parannus kerkiämiseen sillä jokainen vuorostaan on myöhästynyt ja toiset joskus ei tule ensinkään ja siinä on kaksikin pahaa. No niin, varatkaa ohjelmaa ja antakaa se toveri Jacksonille järjestää. Kun on pieni joukko niin silloin velvollisuudet kuuluu tasan.

Töistä ei kuulu vielä mitään. Huhuja on kyllä jos minkälaisia. Kuitenkin on luultavaa että pian saadaan jotain varmuutta.

Mitään sen suurempaa ei ole täällä tapahtunut kun että Canadan kuvernööri on kulkenut näiden kylien läpi, että on nähty hänen korkeutensa. Työmiehet kuulemma eivät ole olleet oikein innostuneita häntä näkemään. Prominenteille se on sentään jo jotain. Koulun kellot kyllä soivat että olisi lasten pitänyt mennä laulamaan, mutta hyvin harvat olivat menneet, joten ei lasten paraatia tullut.

Meillä on uusi vankila ja on sinne kuukaudeksi päässyt asumaan yksi suomalainenkin. En sano etteikö virkavalta ole kärkäs etsimään uhriansa. Mutta kommunisteille, kuten itsekin tiedätte, ei ainakaan ole kunniaksi ollenkaan leikkiä väkijuomien kanssa. Vaikkei mitkään velvollisuudet muut "kauntaa", niin on ainakin yksi varma tehtävä joka asettaa vaaatimukset. Myönnätte kai etten liioitele.

Parhaat terveiset Red Deerin kontrilaisille. Toiminta heillä on esimerkiksi kelpaavaa. Farmari ei vaan aijokaan jäädä syrjään silloin kun vallankumousta tehdään. Sen huomion tein nuorisonkin puuhista. — **Mary North.**

TRANQUILLE, B. C.

Tässä aion kertoa Vapauden lukijoille tästä paikasta ja sen oloista. Tämä on 10 mailia Kamloopista länteen käsin Canadian Northern rautatien varrella. Paikan nimi on Tranquille Sanitarium, jossa parannetaan keuhkotautisia. Täällä ei ole muita suomalaisia kuin minä ja mitä oloihin ja hoitoon tulee niin en ole missään sairaalassa nähnyt sen parempaa hoitoa ja kohtelua. Ruoka on myöskin hyvä. Hyvä hoito ja hyvä ruoka nepä ovatkin ainoat tämän laitoksen parannustavat.

Minä olen ollut täällä kaksitoista viikkoa, jolla ajalla en ole saanut nousta ylös vuoteelta. Ruoka tuodaan vuoteelle ja lääkäri käy joka päivä tarkastamassa. En tiedä kuka tätä paikkaa ylläpitää, luultavasti hallitus. Kun minä olin ollut täällä yhden päivän niin minulta kysyttiin paljonko minä voin maksaa kuussa hoidosta, johon minun täytyi vastata totuuden mukaan että rahaa ei ole ollenkaan. Senjälkeen ei minulta ole mitään kysytty, vaan ikävältä se tuntuu kun on ihan poikki, jos nim. jotakin haluaa ostaa niin ei sitä voi saada.

Käännyn täten toverien puoleen pyynnöllä, että jos olisitte hyvät ja panisitte toimeen pienen keräyksen hyväkseni joissakin iltamatilaisuuksissa ja lähettäisitte rahat minulle allaolevalla osotteella:

Toveruudella

John Hill,
Tranquille Sanitarium,
Tranquille, B. C.

Elämän laki

(Kirj. Pekka Kemppi.)

Kuvauksia Suomen kansalaissodan ajoilta.

(Jatkoa edell. n:roon.)

«Niin olisimme tulleet», myönsi eräs toinen mies. «Ajatelkaa», jatkoi laiha mies, «miltä tuntuu piileskellä kuukausimääriä kellareissa ja ajatella joka hetki kuolemataan. Eikä uloskaan uskalla kurkistaa muulloin kuin yöllä. Niin, hulluiksi me olisimme tulleet ilman teitä, te rakkaat jääkärit. Mutta teidän pitää kostaa niille punaisille perkeleille. Kostaa! Kostaa!»

Laihan miehen pitkät sormet käpristyivät lujiksi nyrkeiksi.

Hän jatkoi taas:

«Moninkertaisesti kostaa. Kostaa minun puolestani, minun heikon pankin virkamiehen puolesta, jolla on vaimo ja kolme lasta. Ja ajatelkaa: tukkukauppias Lauri Tuhkasen puolesta pitää teidän kostaa. Hän on kunnon mies, ihan kerrassaan mallikelpoinen ja harras isänmaan ystävä. Hän on kärsinyt paljon. Kaksi kuukautta vietti kellarissa. Kerran pisti iltahämässä päänsä ulos kellarin ikkunasta ja samassa potkasi punikki häntä päähän. Kaikeksi onneksi oli kauppiaalla vielä sen verran voimia, että veti äkkiä päänsä pois ja pakeni toiseen kellariin, siten pelastaen henkensä»

«Nyt hän on saanut valkoisen ruusun ritarinmerkin rintaansa ja kävelee komea kapteeni univormu päällään», huomautti joku.

Laiha mies jatkoi vielä:

«Ja maisteri Junnin puolesta pitää teidän kostaa, rakkaat jääkärit, ja pankinjohtaja Rantakiven puolesta. Hän on oikea suomalainen, isänmaan ystävä. Hänen sielussaan palaa sammumaton rakkaus tähän onnettomaan kansaan, jonka joukossa on niin paljon sielunsa pirulle myyneitä. Hän on valmis antamaan henkensä rakkaan isänmaamme puolesta ja olisikin jo sen tehnyt, mutta ei päässyt kellarista ulos koko kapinan aikana. Hän vannoi sielunsa autuuden kautta, kapinan alussa, ettei tappele punikkeja vastaan, mutta kun hän on mies, päätänsä pitempi toisia, uskalsi hän myöskin rikkoa tuollaisen lupauksen, jolle punikit panivat niin suuren merkityksen. Ja onhan niitä paljon toisiakin, jotka hartaasti odottavat, että te jääkärit, miesten miehet, kostaisitte heidän puolestaan.»

Voimakkaasti viinalle löyhkäävä nuori upseeri, nauhoilla ja tähdillä koristettu luutnantti, yritti puhua vastaukseksi jotain, mutta sanat kuolivat huulille.

«Puhu sinä kapteeni Pekkilä», sai hän sanotuksi vieressään istuvalle, noin yhdeksäntoistavuotiaalle, vaaleaveriselle nuorukaiselle. Kapteenilla oli pienet kapeat kissan viikset ja punertava arpi vasemmalla puolella leukaa. Siniset silmät vilkuivat arastellen ympäri huonetta. Hän nähtävästi yritti pöyhistäytyä ja näyttää mahdollisimman miesmäiseltä. Hän näytti kuitenkin nuorukaiselta, jonka ankara elämä on ylättänyt parhaissa nuoruuden ihanissa unelmissa. Kas voilla läikehti täplikkäänä lakastumaan alkaneen orjantappuraruusun värinen puna ja pieni jäykkyyden piirre suupielessä ei häntä tehnyt miehekşi, joksi hän tahtoi itseään kuvitella. Hän alkoi kertoilla:

«Tampereella, sen jälkeen kun me olimme sen valloittaneet, ammuimme niin paljon punikkeja kuin kutakin halutti. Törkeästi loukattu oikeudentunto ja se kauhea vääryys, jota valkoiset saivat punaisten aikana kokea, vaati hyvitystä. Ihan silmää hiveli katsellessa punikin veren lämpimänä höyryävän keväisenä aamuna. Se nostatti nuoren veren kuohumaan, se paisutti käsivarsien voiman moninkertaiseksi ja teki lapsesta nuorukaisen ja nuorukaisesta miehen. Olisittepa nähneet Tampereen sankareita valloituksen jälkeen. Ne olivat näkemisen arvoisia. Niin kauan kuin nämä sankarit elävät ja heidän suonissaan virtaa sama villi veri, ei tätä maata uskalla kukaan uhata, ei kukan! Me marssimme täältä suoraa päätä Pietariin ja pystytämme Pietari-Paavalin linnan torniin Suomen lipun, ihmisyyden lipun, kulttuurin ja normaalisen kehityksen puolesta taistelleen ja voittaneen kansan lipun. Niin teemme! — Niin, siellä Tampereella me teimme puhdasta jälkeä. Oli sangen huvittavaa nähdä punikki-äidin lapsineen kiiriskelevän verisellä tantereella, miehensä verisen ruumiin vieressä ja rukoilevan jotakin. Maasta nouseva lämmin veren tuoksu karkasi luontoa ja me annoimme tuollaisille rukoileville armon laskeutua samaan kuoppaan miehensä kanssa. Kyllä niitä raatoja siellä karttuihin. Kadut, pihat, puistot hautausmaa ja sairaaloiden pihat olivat punikkiraatoja täynnä. Sairaaloiden pihalla olivat ne tavallisesti alusvaatteisillaan. Kukapa niille olisi viitsinyt ruveta pukemaan vaatteita päälle, ammuttavaksi vietäessä. Kellä oli kello, rahaa, hyvät vaatteet, *tai jalkineet*, otimme ne pois. Olisihan ollut tuhlausta haudata sellaisia tavaroita maahan. Ja nehän luonnollisesti kuuluivat meille, tai yleensä meille valkoisille. Sillä nehän olivat ryöstetyt, meiltä. Eikö totta?»

«Niin, niin», kuului laihan miehen kiihkeä vastaus.

Kapteenin posket läikehtivät kirjavina.

«Kenen vuoro?» kysyi parturi. «Ah! niin, se on kapteenin. Olkaa hyvä, herra kapteeni.»

Kapteenin puhe oli miellyttänyt laihaa miestä. Hän sanoi:

«Niin, kyllä se oli kauniisti tehty siellä Tampereella, niin pitikin tehdä. Mutta täällä pitää teidän ne ensin hirttää ja sitten vasta ampua. Hirttää ne pitää ja ruumiit asettaa roikkumaan pitkin Puistokadun varttta. Saavat ihmiset oikein tarkastella ihmishahmoon muuttuneita perkeleitä! Hirttää ne pitää, hirttää . . .»

Laihan miehen rinnasta kohosi syvä huokaus. Hän oli sanomalehti «Suomen» toimittaja. Koko kapinan ajan oli ollut kellarissa ja siellä oli häneen patoutunut suuri määrä kiukkua punikkeja kohtaan.

«Ja älkää unhottako juutalaisia», lisäsi hän hetkisen kuluttua. «Ne ovat olleet oikeita juudaksia. Koko ajan ovat liehitelleet punikkeja. Älkää unhottako vaan heitä», sanoi hän vielä pois mennessään.

Huoneessa oli iljettävä ilma. Paksun tupakin savun, viinan hajuvesien ja saippuavaahdon synnyttämä katku alkoi huimata Julius Kallion ja hänen toverinsa, Antti Kalkeen päätä. He päästivät helpotuksen huokauksen päästessään ulos kadulle raittiiseen ilmaan.

«Mitä sinä nyt oikein ajattelet, Julius?» kysyi Antti Kalke heidän kävellessään pitkin Puistokatua. «Tarkoitan tulevaisuudestamme, sinun ja minun ja koko luokkamme tulevaisuudesta? Onko sinusta vieläkin saman tekevää. miten asiat kehittyvät? Ja onko sinusta saman tekevää joudutko vangiksi, tai saatko olla vapaana?»

«En oikein tiedä», vastasi Julius. «Ajatukseni ovat niin kovin hajanaiset. Hermoni ovat väsyneet pitkäaikaisista kärsimyksistä. En oikein ymmärrä tilannetta. Luonnollisesti me joudumme vangiksi, niin kuin kaikki toisetkin kapinalliset. Niin minusta ainakin tuntuu. En oikein ymmärrä enempää.»

«Kuulin, että sinä viimeisten pommitusten aikana käyttäydyit kuin lurjus, pelkuri, petturi. Silloin kuin kaupungin pattereilla heitettiin arpaa elämästä ja kuolemasta, silloin kuin naiset ja lapsetkin tarttuivat aseisiin ja riensivät väsyneiden tovereidensa luokse helvetilliseen kuulasateeseen, auttaakseen heitä, silloin sinä ryömit kiviseen kellariin ja vapiset siellä kuin jänis pensaassa. Ja kun raukkamainen pelkosi ei antanut sinun rauhassa nukkua kellarissa, kiipesit sinä viimeiseen kerrokseen ja sieltä pienestä luukusta tirkistelit kuinka kuolema niitti saalistaan työläisten riveistä. Sinä toivoit, että taistelu pian lakkaisi ja sinä pääsisit rauhassa nukkumaan. Sinä toivoit, että valkoiset pian murtaisivat ketjumme, jotta taistelu vain loppuisi. Niin sinä teit, sinä, noiden kaatuneiden sankarien valmistamassa höyhenvuoteessa lojunut petturi. Kun vuode alkoi horjahdella, häiriten mukavaa lojumistasi, aloit sinä kiihkeästi toivoa rauhaa, rauhaa, noiden tuolla pattereilla viruvien työläisten hengen hinnalla. Nyt se on tullut. Mitä ajattelet?»

Julius Kallio ei kuunnellut näennäisesti tyynenä Antin katkeraa soimausta. Hän oli ennenkin kuullut Antilta samanlaisia nuhteita, mutta näin pistävää ei koskaan ennen. Hän puri huultansa ja alkoi selittää:

«Sinä tunnet minut, Antti hyvin tarkoin, tarkemmin kuin ehkä itsekään, siis tiedät minun puhuvan sillä tavalla kuin ajattelen. No niin, minä olen sellainen kuin miksi sinä minua sanoit. Minä olen heikkoluontoinen, arka, mutta hyväsydäminen. Olen niin kauan, kun työväenliikkeen mukana olen kulkenut, harrastanut aina sen luokan parasta. Ja sehän onkin luonnollista: kuulunhan minä itsekin siihen luokkaan, niin kuin tiedät. Mutta en vielä koskaan ennen kapinaa ollut tehnyt itselleni selväksi, mitä oikeastaan on taistelu työväenluokan vapauttamiseksi kapitalismin ikeestä ja minkälaisiin muotoihin se saattaa pukeutua. Minä kuljin mukana, puuhaiiin pikkuhommissa, lietsoin luokkataistelua ja nostin palkkani. Niin keinutteiin mukavasti eteenpäin elämässä kuin ensiluokan matkustaja valtamerilaivassa. Sitten tuli kapina ja tapasi minut mukavasti keinumassa. Tietysti menin mukaan. Enhän voinut juuri silloin tehdä jyrkkää päätöstä erota ennemmin toimestani, kuin mennä mukaan. Eikä minulla siihen ollut syytäkään. En näet silloinka vielä tehnyt itselleni selväksi. mitä oli tulossa ja mitä oli jo tullut. Tahtomattani asui minussa kuitenkin sellainen ajatus, että me häviämme taistelussa. Mutta se on saman tekevää, ehkäpä siinä vielä jotenkuten nahkansa pelastaa. Mitään en todellakaan tehnyt asiamme eteen, joka johtui tietenkin siitä, etten viitsinyt edes ajatella, mitä voisin tehdä. Kaikki oli saman tekevää. Kun tykkien ja kuularuiskujen kauhua herättävä, helvetillinen melu alkoi alituisesti korvissani soida, en kestänyt, vaan painuin kellariin ja sydämessäni rukoilin valkoisia tekemään pikaisen lopun taistelusta. Minulle ei edes päähänikään pälkähtänyt, että punaiset voisivat voittaa ja siksi pidin parempana taistelun pikaista loppumista. Kävelin tuolla pattereilla ja katselin valtavan suuria ruumiskasoja. Tunsin ne punaisten ruumeiksi. Silloin nousi sielustani katkera huokaus. Koston tunne valtasi mieleni ja minä toivoin hartaasti, että joku luonnon voima kostaisi meidän puolestamme. Niin ajattelin pattereilla ja niin ajattelin parturissa, kuullessani upseerin jutun Tampereelta. Tulevaisuuteen en näe tuntiakaan pitemmälle. Tulkoon mitä tulkoon. Mennyt on ollut kuin pahaa unta. Hyvä, että nyt olen jo hereillä.»

«Vai valtasi sinut koston tunne, nähdessäsi lämpimät ruumiskasat pattereilla. Miksikä juuri silloin? Eikö tietänyt, että jokaisena tuntina, kaupungin piirityksen aikana, vuodattivat kymmenet työläiset verensä pattereilla. Miksikä ei silloin mieltäsi vallannut kostontunne? Minä sanon: «Siksi, että silloin käytiin ankaraa taistelua, jota sinä pelkäsit. Nyt kun taistelu on tauonnut, tykit ja kuularuiskut vaienneet, valtaa sinun mielesi kostontunne, taistelun halu. Lyönpä vetoa, että jos taistelu taas uudelleen alkaisi, sinä painuisit kellariin ja rukoilisit hartaasti taistelun loppumista. Ymmärrätkö, sinä olet hellä ja hyväsydämminen mies, mutta aivan liiaksi pehmeä ja tarmoton taisteluun. Sinä voit ajatuksissasi murskata viholliset, mutta todellisuudessa et koskaan. Sinä joudut vastoin hyvää tarkoitustasi pettämään sen luokan hädän hetkellä, johon kuulut. Tiedän sen, sillä tunnen sinut. Jo lapsena opin sinut tuntemaan. Muistan kuinka sinä kiivailit vääryyttä vastaan, mutta tiukan tullen annoit perään. Opin tuntemaan sinun totuutta rakastavan luonteesi jo lapsena. Mutta totuuden rakkaus ja hyväsydämmisyys eivät yksin riitä elämässä, ankarassa, alastomassa elämässä. Niiden lisäksi tarvitaan voimaa, kestävyyttä, tarmoa ja innostusta. Ennenkaikkea voimaa, sen olen elämässä oppinut. Sinä myöskin tunnet minut. Olin lapsena hellä ja erittäin hyväsydäminen. Saatoin itkeä madon kuolemasta. Uskoin kaikista ihmisistä hyvää, pelkkää hyvää ja maailma näytti valoiselta, ihmiset herttaisilta, kaikki hymyili. Mutta viisitoista vuotta teki minusta elämään kelpaavan ihmisen. No niin, en viitsi nyt ruveta kertoilemaan tässä siitä tämän enempää. Sanon sinulle tulevaisuudestamme: me tapaamme toisemme piikkilankaaitojen sisällä, tai kuopan reunalla, kiväärin piiput tähdättyinä päin rintaamme. Nyt alkaa jälkinäytös jo sitä kelpaa katsella, vakuutan sen sinulle.»

He erkanivat.

(Jatk.)

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post money ordereissa.

Rahaa Suomeen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Suomen rahaa ostetaan Vapauden konttorissa.

SKANDINAVIAN HEALTH HOME
Hieromalaitos
Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.
Parannetaan reumaattiset ja kaikki ilmenevät taudit. Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.
Huom.! 10 vuoden kokemus.
Ida ja Otto Ylönen,
Phone 1031. Bx 1111. Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike Durham St. 24, Sudbury, Ont. Box 778.
E. Hillman.

Luonnonparantola ja hieromalaitos Sudburyssa
jossa on vuoden aikana parannettu paljon vaikeita reumatismia, sisus, silmä- sekä korvatautia y.m. Tilaa sisäpotilaille. Kohtuulliset hinnat.
Huom.! Monivuotinen kokemus Suomessa.
Mrs. Alma Aarnio
22 Monk St., Sudbury, Box 1908
Puhelin 272

H. Kauhanen: Ensiluokan räätäli. Tekee uusia pukuja ja korjaa vanhoja. Box 524, Sudbury, Ont., Katuosote Lisgar St.

Hierontaa kotona ja kodeissa sekä reumatismin hoitoa antaa Aino Holst, 130 Rovand St., Fort William, Ont.

COPPER CLIFF, ONT.

Hieroja ja Luonnonparantaja
Mrs. Alma Aarnio,
ottaa vastaan sairaita Mary Lahden talossa
48 Balsam St., Copper Cliff, Ont.

Kurssin suorittanut hieroja antaa hierontaa 31 Succo St., John Kiven talossa.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort Williamin, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Parhaan ja maukkaan ruuan saatte syödä Mrs. Arffmannin ja Edla Heinosen uudessa ruokalassa. 409 Simpson St., Fort William.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. **I. S. Salo,** 17 Johnson ave. Port Arthur.

Annan hierontaa kotonani, 35 Centre St., Port Arthur, Ont. Tilda **Koivula.**

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

Hierontaa, höyry- ja alkohoolikylpyjä sekä kaikenlaista hoitoa ja neuvoa saijrauden sattuessa antaa hieroja **Armas Lindberg.** Pitkäaikainen kokemus. 305 Albert St., Room 10, Soo, Ont.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. **Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.**

Sudburysta

Viranomaiset eivät ole vieläkään päässeet perille niistä henkilöistä, jotka yrittivät räjäyttää ja ryöstää Nikkeliyhtiön palkkarahoja kulettavan auton lähellä Creightoa äskettäin. Poliisit ovat kaiken aikaa olleet ahkerassa toimessa tihutyön tekijäin kiinnisaamiseksi, mutta ilman tulosta.

Jälestäpäin tehtyjen lähempien tutkimusten mukaan ryöväysyritys oli kaikin päin ovelasti suunniteltu. Maantielle oli asetettu kaikkiaan neljä eri panosta, jotka piti räjäyttää juuri kun auto saapui määrätylle paikalle. Panosten laukaiseminen toimitettiin noin kolmen sadan jalan päähän tiestä sijotetun sähköpatterin avulla, mutta kuten jo aikaisemmin olemme selittäneet, räjähtivät panokset hiukkasen liian myöhään. Autossa oli kaikkiaan neljä miestä, nimittäin nikkeliyhtiön kasööri, auton kulettaja, eräs poliisi ja Toronto-pankin virkailija Copper Cliffistä. Kaikki olivat asestetut ja vetivät esille revolverinsa heti kun toipuivat räjähdyksen aikaansaamasta sekamelskasta. Voroja ei kuitenkaan näkynyt missään. He olivat nähtävästi räjähdysyrityksen epäonnistuttua ottaneet jalat allensa siitä piilopaikasta mistä panokset sähkölankojen avulla räjäytettiin.

Asiantuntijat arvelevat, että jos panokset olisivat olleet kaivetut syvemmälle tiehen, olisivat ne tehneet «selvempää» jälkeä, sillä ne olisivat voineet vaikuttaa voimakkaammin autoon, vaikka se olisi ehtinyt vähän edemmäksikin panosten kohdalta. Nyt säästyi auto samoin kuin rahojen kulettajatkin pienemmillä naarmuilla.

Sparks Sirkuksen päivän ohjelma.
Torstaina t.k. 21 p. Sudburyssa.
Kello 6 aamulla saapuvat sirkusjunat North Baysta.
Kello 6.30 puretaan vaunut.
Kello 7.30 pystytetään keittiöt, ruokailu, konttori y.m. huoneet.
Kello 8.00 aamiainen 700 sirkustyöläiselle.
Kello 8.30 pystytetään suuri teltta jonka pystyttämisessä on halullisille opittavaa.
Kello 10.30 mahtava katukulkue, lähtien näyttelypaikalta, läheltä Vapauden konttoria ja kulkien Lorn, Elm, Elgin, Durham, Larch, Liscar Elm, ja Lorn katuja takasin kentälle.
Kello 1 avataan ovet. Soittokunnan konsertti 1—2.
Kello 2 iltapäivän ohjelma alkaa.
Kello 6 kensertti maailman suurimmalla höyrypienolla, jonka ääni kuuluu ilman radio viiden mailin päähän, soittaen sekä nykyisiä että klassillisia kappaleita.
Kello 7 avataan ovet uudelleen yleisölle.
Kello 8 alkaa illan ohjelma joka on yhtä täydellinen kuin päivälläkin.
Kello 11 koko sirkus kuletetaan juniin.
Kello 12 sirkusjunat lähtevät Orilliaan. (Ilm.)

Toronton uutisia

Ohjelma- ja näytösiltaman toimii osaston kesäkomitea lauantaina 23 päivänä elokuuta. Iltamasta tulee erikoinen siksi että sinne hankitaan mitä parhain, ensiluokkainen ohjelma ja lisäksi esiintyy ohjelman suorittajien joukossa osaston uudet toimitsijat. Viulusooloja esittää tov. A. Lindewall, joka on uusi vasta toimeensa saapunut osaston soiton ja laulun johtaja sekä näytelmäseuran johtaja tov. Kotimäki esittää yksin laulua, lisäksi näytelmä, kuplettia ynnä muuta joten jokainen varaa aikaa siksi illaksi ollakseen läsnä tässä harvinaisen hyvin järjestetyssä ohjelma- ja näytösiltamassa.

Mannerheimin lentäjä kävässi kylässämme. Paikkakunnalla ennen ollut Toivo Harju joka läksi 1917 Suomeen ja luokkasodan syttyessä siellä joutui pakkootolla suojelijain sakkiin, josta luokkasodan päätyttyä olisi vapautunut, mutta oli niin ihastunut Mannerheimin komentoon, että vapaaehtoisena edelleen jäi lahtarivallan armeijaan, ollen siinä yhtämittaisesti tähän asti. Pyrki kaikissa mahdollisissa muodoissa kohoamaan, päättäen siitä että hän otti osaa myös Puna-Karjalan valtaukseen, jota lahtarivallan voimat yrittivät nujertaa.

Täältä hän on mennyt Bruce Mine nimiseen paikkaan Ontariossa.

J—i.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 65—4th Ave, Timmins.

Hieroja Ida Heikkinen 68—4th Ave. Timmins, Ont.

WINDSOR, ONT.

Huoneita vuokrattavana, päivittäin ja viikottain. Jenny Hill, 205 Cadillac St., Ford City, Ont.

KIRKLAND LAKE, ONT.

Rob Lindforssin sauna avoinna joka lauantai kello 1:destä 12:sta yöllä.

Ensikerran suurta Conmeessa!

C. K. P. Suom. Järjestön Conmeen Osaston

Haalin Avajaisjuhlat

vietetään elokuun 23—24 päivinä

Lauantai-iltana

esittää K. P. S. J. Port Arthurin osaston näytelmäseura vieralunäytäntönä

"PUNAISET KAHLEET"

TANSSIA lopuksi hyvällä soitolla

Sunnuntaina juhlat aletaan kello 11 e. pp.

OHJELMASSA: puhe, juhlaruno, soololaulua, mieskööri laulua, kupleti (V. Airolalta), urheilua ja paljon muuta lystiä.

Illalla esitetään kappale

"Kun hätä on suurin"

Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

K. P. S. J. Conmeen os. näyttelijät.

TYÖVÄEN URHEILU

Kilpailukutsu

Täten kehoitamme kaikkia Keski-Ontarion voimistelu- ja urheiluseurojen yhteistyöjärjestöön kuuluvia seuroja ja niiden jäseniä ottamaan osaa toimenpanemiimme yhteistyöjärjestön mestaruuskilpailuihin, jotka pidetään tulevan syysk. 1 p:nä Sudburyssa.

Mestaruuksista kilpaillaan seuraavissa lajeissa 1. pituushyppy, 2. 100 m. juoksu, 3. kuulantyöntö. 4. seiväshyppy, 5. keihonheitto, 6. kolmiloikkaus, 7. keihäänheitto, 8. korkeushyppy, 9. 110 m. aitajuoksu 1 m. korkuisilla aidoilla, 10. 1,500 m. juoksu. Yleismestariksi tulee se, joka voittaa 7-ottelun, joka käsittää edellämainituista lajeista ennen kilpailun valitut 2 heittoa, 3 hyppyä ja 2 juoksua. Oikeus on kilpailla mistä mestaruuksista kukin haluaa. Lisäksi on samana päivänä 5 mailin mestaruuskilpailu, joka alkaa kello 3 ip.

Seuramme on edellämainitun lisäksi päättänyt hankkia kiertopalkinnon, josta kilpaillaan siten, että kunkin seuran 3 parhaan miehen pisteet edellämainitunlaisesta 7-ottelusta lasketaan yhteen ja parhaan pistemäärän saavuttanut seura voittaa kiertopalkinnon, joka on kolmasti voitettava lopullista omistusta varten.

Kilpailut alkavat täsmälleen kello 10 ap. Pike järven kentällä ellei sitä ennen toisin ilmoiteta ja tulee kilpailu tapahtumaan edelläluetellussa lajijärjestyksessä. Kilpailijoitten tulee saapua siksi hyvissä ajoin paikalle, että ehtivät ilmoittautua ja että heidän puoluejäsenkorttinsa ja todistus siitä, että ovat seuran jäseniä voidaan tarkastaa ennen kilpailun alkamista. Toivomme että kukin osaaottava seura lähettäisi yhden palkintotuomarin.

Palkintoina tullaan jakamaan mestaruuksista yhteistyöjärjestön kunniakirjat ja 7:sen ottelusta ja 5 mailin juoksusta kolme arvoesinepalkintoa.

Toivomme runsasta osanottoa.

Toverillisesti tervehtäin Sudburyn Kisa.

J. Seppälä, (Puheenjohtaja) — Hannes Sula. (Sihteeri)

Suomesta

TALOUDELLISET OLOT PETSAMOSSA

«Kaleva» on haastatellut rajaseututoiminnan ylijohtaja U. Branderia, joka äskettäin on palannut Petsamoon tekemältään tarkastusmatkalta. Havainnoistaan on ylijohtaja Brander kertonut seuraavaa:

Petsamossa on runsaasti tunturimaita, mutta siitä huolimatta siellä löytyy maita, joissa on verrattain hyvä kasvullisuus ja jotka varsinkin rehukasvien viljelyksessä antaisivat varsin hyviä tuloksia. Erityisesti Paatsjoen laakso ja siellä oleva Salmijärven alue sekä Töllevin seutu ovat siinä suhteessa edulliset. Petsamon- ja Mannajokien laaksoissa tavattiin aivan erikoisen rehevää kasvullisuutta. Tämä lienee selitettävissä siten, että täällä vallitseva Jäämeren ilmasto pitää ilman lauhkeana ja kosteana ja maa on laadultaan saviperäistä sekä kalkkipitoista. Suuria mahdollisuuksia ei Petsamossa viljanviljelykselle kuitenkaan ole, mutta karjanhoidon kannalta katsottuna olisi kaikessa tapauksessa pyrittävä kaikki käyttökuntoiset maat saamaan viljellyiksi. Kalastajaväestön elämä siitä syystä, että heidän markkinapaikkansa ovat sangen rajoitetut, vaatii jonkunlaista turvaamista ja paras turva heille ehdottomasti löytyy karjanhoidossa. Karjantuotteilla on Norjan puolella aina menekkiä ja hintaa siellä saadaan hyvästi. Apulantojen saanti Petsamon alueelle on sangen helppoa, sillä niitä saadaan Norjan puolelta aivan kohtuullisilla hinnoilla. On aivan välttämätöntä, että tälle alueelle saadaan mahdollisimman pian pari pätevää ja ammattitaitoista maatalousneuvojaa neuvomaan ja innostamaan petsamolaisia maanviljelykseen ja karjanhoitoon. Lapin maatalousseuralle on tosin myönnetty määräraha tällaisen yhden neuvojan palkkaamiseksi Petsamoon, mutta syystä tai toisesta ei seura neuvojaa ole vielä sinne toimittanut.

Kokoukseen kutsu

Täten kutsutaan Sault Ste. Marien Suomalaisen Osuuskaupan osakkeenomistajia saapumaan sääntömääräiseen puolivuosikokoukseen, mikä pidetään liikkeen omassa huoneustossa 369 Wellington St., W., syyskuun 2 päivänä, kello 8 illalla, missä tullaan lukemaan liikkeen tilikertomus ja johtokunnan toimintakertomus ja keskustellaan kaikista esille tulevista asioista, muun muassa liikkeen laajentamisesta y.m.

Johtokunta.

DR. F. C. FRASER
HAMMASLÄÄKÄRI
Johnson Block
(Cochranen rautakauppaa vasta päätä)
Phone 157.

MYYTÄVÄNÄ

160 eekkeriä maata Forbes townshipissa, 3 mailia Kaministikwian tipolta. Useita satoja koortia halkometsää ja osa lotista tuoretta männikköä. 6 eekkeriä heinällä ja hyvä hirsihaussi lotilla. Autolla päästee torpan ääreen. Hinta 450 dollaria, josta 150 on pitkäaikainen kuvernementin laina. Käteistä rahaa voi antaa miten ostajalle passaa.

T. Rauhala.
335 Ogden St., Fort William, Ont.

Huutokaupalla

myydään t. k. 21 p. tammik. poikiva lehmä, stouvi, y. m. taloustavaraa kello 11 a. p.

Jaakko Kitinoja.
Bessie St., Sudbury.

18,000 HARVESTERS WANTED

$15.00 TO WINNIPEG

Plus half a cent a mile beyond to all points in Manitoba, Saskatchewan, Alberta, Edmonton, Calgary, McLeod and East.
SPECIAL LOW FARES RETURNING

GOING DATES
August 22nd—Toronto, Caledon East, Beeton, Meaford, Collingwood, Penetang, Midland, Parry Sound, Sudbury, Capreol and east thereof in Ontario.
August 26th—Toronto, Inglewood Jct. and all stations south and west thereof in Ontario.

Special Trains Leave—(Standard Time)

SUDBURY AUG. 22nd 10.50 P.M.

Through Trains with Lunch Counter Cars—Food and Refreshments at Reasonable Prices.
Special Cars for Women and Colonist Cars of Latest Design.
Purchase your ticket to Winnipeg via Canadian National Railways, no matter whether your final destination be a point on the Canadian National or not. Travel via the Long Lac Cut-off—Fast time to Winnipeg.

CANADIAN NATIONAL RAILWAYS

New Baking Co.
Box 1306, Timmins
— Ont. —
valmistaa korppuja, kuivaa leipää, y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.
Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

John Palon
Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Shankman Brothers
Liha- ja ruokatavarakauppa
Heiniä, kauroja ja jauhoja.
Suositellaan suomalaiselle väestölle
— Phone 117 —
P. O. Box 59 Timmins, Ont.

Suomalainen Ruokatavarakauppa
International Grocery
Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.
Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:
INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. — Port Arthur, Ont.

Partur[…]ikkeeni
sijaitsee Durham kadulla No. 7.
IVAR SALO.

ASIANAJOTOIMISTO
Valmistamme huolellisesti kauppakirjoja, valtakirjoja sekä muita asiakirjoja, sekä huolehdimme lakiasioista.
Hankimme lainoja tämän piirin kiinteimistöä vastaan sekä toimitamme pieniä irtaimistolainoja.
Hankimme passeja Yhdysvaltoihin sekä muualle matkustamista varten.
Valmistamme Canadan kansalaispaperihakemuksia.
Kirjotamme palovakuutuksia sekä henkivakuutuksia.
J. JARVIS — J. G. WAGNER.
Konttori Bank of Commerce rakennuksessa.
Bax 1181 — Puhelin 1723 — Sudbury, Ontario.

SELKÄRANGANASETTAJA
Dr. Jas Newburn
Kiropraktoi-spesialisti
— Phone 1331 —
104 Stafford Blk Sudbury, Ont.

GRANT & HISCOCK.
Putkityö ja Lämmityslaitos Urakoitsijat
Ennenkuin te annatte lämmityslaitos tai putkien asetus urakkanne, käykää puhuttelemassa meitä. Me voimme sentähden, että teemme itse työn, säästää teille rahaa ja samalla kun olemme ammattimiehiä, teemme hyvän työn. Kaikki meidän työmme tehdään takauksella. Käykää katsomassa meidän varastossamme olevia hienoja plummaus tarpeita, näyteruumassamme Grand Opera Housen kellarissa, Sudburyssa.

«Suomi» lapamato lääke
Jos teitä vaivaa huono ruuansulatus, kipu rinan alla, unettomuus, epätasaisesta vatsasta, eren nousu päähän sekä siitä johtuva päänkipu, joinakin päivinä erinomainen ruokahalu toisina ei ollenkaan kouristuksia ja väsymystä jälkeen syönnin, närästäminen sekä siitä johtuva kuuman veden nousu suuhun ja kurkkuun, niin ovat ne lapamadon oireita.
Meidän lapamato lääkkeemme on valmistettu eteväksi tunnetun Helsinkilaisen Sairashuoneen lääkärin resehtin jälkeen, sek varmasti tuottaa tarkoitukseensa astaavia tuloksia.
Hinta 5 dollaria 4 senttiä. Posti vapaasti.
KALEVA APTEEKKI.
K. G. K. NYMAN
168 So. Algoma St. Port Arthur, Ontario.

DOWNEY & DUCHARME
Hautaantoimittaja, huonekalujen päällystäjä ja kuvaraamien laittaja
Phone 392 tai 1226.
McCOOL BLOCK — SUDBURY, ONT.

ERICK PIIAISEN
Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat
67 Lang St. — Coblt, Ont., Can.

LABERGE LUMBER COMPANY
Täydellinen vaasto rakennustarpeita

Tri H. KOLJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

SUDBURY
THURSDAY 21
AUGUST

Seats On Sale Circus Day at HAGER CANDY STORE
Same Price As At Show Grounds

TIMMINSIN
Kulutusosuusruokala
tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioitain.
Suositellaan
TIMMINSIIN POIKTALO
53 Palsam St. Bx 520.
Timmins — Ontario.

F. A. RICARD
Tukku- ja Vähittäiskauppa.
RAUTATAVARAKAUPPA
Elm St., — Sudbury, Ont

RUOKAA SAATAVANA
aterioittain ja viikottain.
Auki klo 6:sta a.p. — klo 2:teen yöllä.
NEW WASHINGTON CAFE
Elm St., Sudbury, Ont.

A FOURNIER,
LIMITED
HENKI, PALO, TAPATURMA JA AKKUNALASI
VAKUUTUKIA
BALKIE-GILL BLOCK, SUDBURY
Lainoja hankitaan nopeasti ja alhaisilla hinnoilla.

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 — 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä